

Fotografija: Natalija Juhnov

SPREGLEJTE
11.8.1999

pen

- sredi dneva
zvezde štén!

*Enajstega avgusta se lahko zgodi konec sveta. Pojdimo na Goričko in
zrimo v nebo. Pomagalo bo in naslednji PEN bo izšel 26. avgusta 1999.*

VESTNIKOV
MESEČNIK

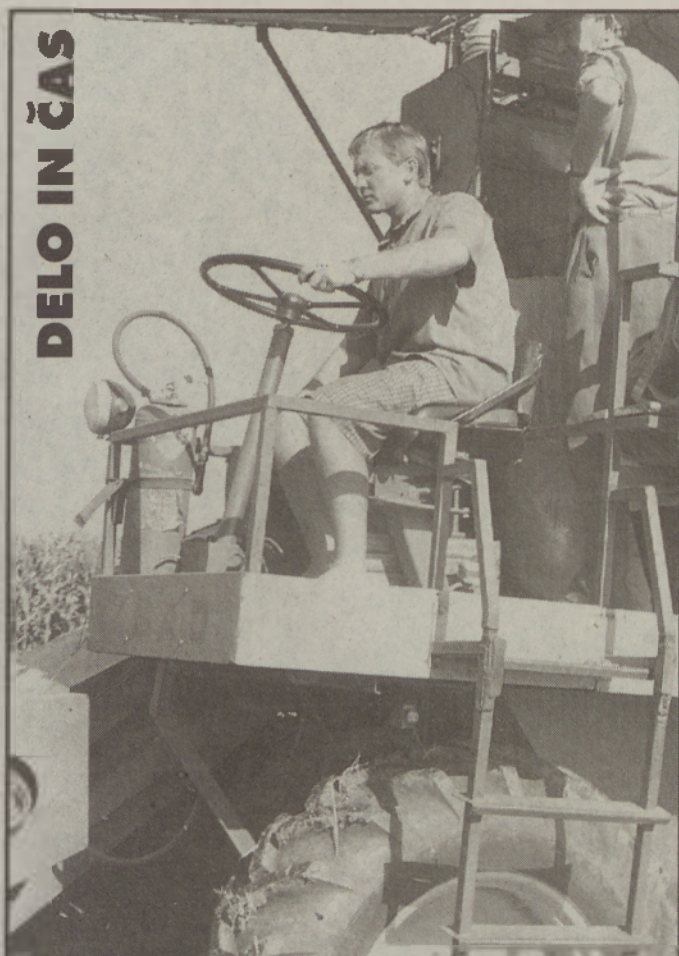
četrtek,
29. julija,
1999,
52. številka

ČUDEŽI DRAGO L. SE KLANJA STANKU I.

Obče znano je, kdo se komu klanja. Včasih (v nekaterih deželah pa še danes) so se podaniki kraljicam in kraljem, dandanes pa papežu in še komu - malo manj pa smo navajeni, da se v državi slovenski klanja župan županu. Pentute prilagajajo fotodokaz, o vzrokih pa lahko zgolj razpredamo. Dejstvo je, da RAZKRISKEMU šefu komune STANKU IVANUŠIČU predklon njegovega VERŽENSKEGA kolega DRAGA LEGENA godi (glejte izraz njegovega, to je S. I. obraza). Pravo natolcevanje pa bi bilo, če bi v prizoru iskali simboliko za odnose med mladima občinama. Ti so namreč prijateljski, temeljijo pa na vsestranski enakopravnosti. Klanjanju navkljub! jog

DELO IN ČAS

MESO Z ŽARA MORA BITI PREGLEDANO!

In to strokovno! Ni namreč vseeno, če ob sicer dobrem namenu (speči slastne perutničke ali ribje fileje, da ne pišemo o mesnih specialitetah z južnoslovanskimi nazivi) zastupimo pol družbe, drugo polovico pa tako prestrašimo, da v življenju več na zaužije mesa z žara, ki sicer velja za zdrav način prehranjevanja.

In kako vedeti, če skupaj s perutnino ne pripravljamo (malo manj slastnih) salmonel? Odgovor ni enostaven in v Pentutah tudi ne 100-

KULINARIKA

odstotno zanesljiv. Izdamo pa vam recept, ki se mu reče SLAVKO ŠVENDA, eno najbolj znanih veterinarskih imen (in priimkov) murske pokrajine. Kjer se on spravi zraven, je higienski minimum zagotovljen (in brezsalmonelnost tudi)! jog

KDOR SEJE, TA TUDI ŽANJE

Še vedno je na Goričkem, še vedno so njegova najbolj priljubljena živalska vrsta polži in še vedno bi lahko konkuriral za najboljšega kombajnista med pomurskimi župani. Če k temu dodamo še, da je še vedno tudi edini med vodji komun, ki mu še niso nadeli zakonskega jarma, je dilem konec: gre za ŠALOVSKEGA župana ALEKSANDRA ABRAHAMA. Letošnja žetev je v glavnem za njim, če bodo kaj žele kandidatke za njegovo roko (km, km!), pa bo pokazal čas. MAKO

Brrrm, brrm

SLADKOSTI DVOJNE VLOGE

PASJI DNEVI '99

Daj mi, teta, daj, véj ti dan nazaj!

DUŠAN RADIČ je ponavadi Dušan Radič. Zgodi pa se (in to vsaj dvakrat tedensko), da se prelevi v VANEKA iz popularnih ZAMURJENCEV. Vanek je zgolj službeno, v življenju in bivanju pa pridejo tudi trenutki, ko uradno radi zamenjamo za zasebno. In če se ti »zalušta« sladoled, ni vrag, da se ne bi na hitro prelevil v Vaneka in si na ta način pridobil vsaj nekaj »lizov«. Posebej še, če je lastnica ledene opojnosti tako prijazna gospa, kot je stalna potnica Vestnikovega vlaka. IOTO

Buci buc, zmanjkalo je štruc!

MUJCKANJE

TINKARA PRIPRAVLJA SILVO

Na kaj? To bi morali povprašati našega stalnega sodelavca JOG-a, ki je avtor fotografije. Prisrčnost in zadovoljnost veje iz obeh žena, pri čemer je tista, ki so ji že zrasli zobje, SILVA VRBNJAK iz KRIŽEVEC pri LJUTOMERU. Med šolskim letom se trudi za čimveč učenosti v glavah domačih malčkov na osnovni šoli, v prostem času pa se rada pogovarja s poslušalci ljutomerskega radia. Še raje pa se »mujcka« z dojenčki, kot je TINKARA VARGAZON s PRISTAVE.

Pa odgovor na uvodno vprašanje? Silvo kmalu čaka dodatna življenjska naloga in vloga - postala bo babica. In pestovanje male Tinkare je gotovo dobra priprava na novo veselje! jog

GASILSTVO I

Prijte no, prijte!

KRUPLIVNIŠKA KAZALKA (SMERI)

Vselej budni (če ne, pa spijo v pripravljenosti) KRUPLIVNIŠKI gasilci so nedavno praznovali 60 let obstoja. Da bi kar najbolj učinkovito opozorili na slavnje, so si omislili postavno mladenko z razgaljenim oprsem. Poučeni vedo praviti, da je dama privabila vsaj 60 odstotkov gostov več, kot bi jih bilo sicer. Zato na Goriškem že razmišljajo, da 'bi ob naslednjem jubileju namesto lutke kazala smer prava pravcata Goričanka iz mesa in krvi. *gegra*

Suhovrško pgd 4x žlahtno

GASILSTVO II

Gegra piše, da človek ne bi verjel, če se na lastne oči ne bi prepričal: da je namreč v prostovoljnem gasilskem društvu za devetimi gorami in devetimi vodami na SUHEM VRHU (občina Moravske Toplice) prava pravcata štiriperesna deteljica postavnih in prikupnih deklet, ki kar vabijo, da se tudi vi prostovoljno vključite v GD! MATEJA HORVAT, MOJCA BAUMAN, METKA IN DARJA KUČAN (slednji nista v sorodu ali pa vsaj za to ne vesta) so Gegri zaupale, da so se letos uradno včlanile v žensko člansko desetino. Naj živi seksi gasilstvo! *gegra*

TRIJE ILJAŠEVSKI

TUNEKI

ZDRAVA PREHRANA

Katere so lepše kot moje?

Samozaupanja polni in trošenja energije potrebni se dostikrat gredo, kdo ima VEČJEGA. Pa ni vedno tako, možaki kaj lahko tekmujejo tudi za to, kdo ima VEČJE. V našem primeru je to zanimalo četrtega možaka, ki sliši na ime SLAVEK. Sebe in vesoljno pentutarsko javnost je s pomočjo fotoaparata želel prepričati, kateri od TUNEKOV (vsi do doma v ILJAŠEVCIH) je na oprsju najmočnejše obdarjen. O zmagovalcu lahko presodite sami, še bolje pa bo, če se z minikvizom ukvarjate predvsem bralke. Gotovo ste bolj kvalificirane za kaj takega!

POSLANCA ŠPINDLERJA

GENERACIJE

Ko bom biu velik, bom biu ded!

ESTETIKA

SKAČI,

M. DORA, SKAČI!

Skoči, šele potem reci HOP!

Pa ne boš več dolgo! Pentute so to zvedele iz zanesljivih, čeprav strogo anonimnih virov (vsaj za javnost). Uredniku MURSKEGA VALA MARJANU DORI so se namreč te dni neumljeno iztekli brezskrbni dopustniški dnevi čofotanja po morju in skokov, podobnih temu. Radijski šef je še enkrat dokazal svojo multitalentiranost, saj bi po estetskem videzu skoka (v vodo) sodeč, kaj lahko tekmoval v tej športni panogi. Na MD-dopust '99 torej ostajajo večinoma prijetni spomini, za vse vas, ki to berete (in gledate), pa iskreno upamo, da so podobni prizori šele pred vami.

Eni si za dopustniške čase omislijo domače, drugi hrvaško morje. So tudi taki, ki poletijo v beli svet in počitnikujejo v kakšni eksotični deželi (Maldivi, Sejšeli, Azerbajdžan, Kanarski otoki ...). Ni pa zanemarljivo število tistih, ki se najbolje počutijo v domačem naslanjaču. Posebej, če imajo v času oddiha ob sebi svoje najdražje. LOTMERŠKI župan JOŽE ŠPINDLER, obenem tudi poslanec v državnem zboru, je parlamentarne počitnice dočakal v družbi, ki mu gotovo najbolj prija - v naročju ima (za zdaj) edinega vnuka NINA. Zaenkrat ga še ne zanima, kaj je novega v najbolj branem slovenskem dnevniku, dedi pa bo gotovo kaj kmalu moral zapreti časopis in malčku povedati kakšno iz svetovne (ali lastne) zakladnice pravljic. IOTO

KOMPENTAR

Je pač nanoslo, da me je urednica z opominom, da je treba do roka napisati tole rubriko, ujela dobesedno golega in bosega.

No, da ne bo pohujšanja! Ujela me je po telefonu v naturističnem kampu sredi Istre. Zato bo pač tudi tole pisanje tako nekako brezdelno in golo obarvano.

Se še spomnite, kdaj ste nazadnje šli soseda poprosit za kakšno reč, ki vam je je doma nenadoma zmanjkalo? Morda po vaseh sosed sosedu, pa tudi vedno bolj poredko, priskoči na pomoč, sicer pa se bojim, da ta lepa navada v urbanih okoljih vedno bolj izginja.

In zanimivo, kako se ljudje spremenimo, ko dva tri tedne na leto kampiramo kje ob morski, jezerski ali rečni obali, v zdravilišču. Očitno nas v to prisili nuja, saj je bolje s sosedi imeti dobre odnose, ker smo v mnogočem odvisni drug od drugega. V kampu se začne že, ko se pripelješ vanj in se skušaš s svojo prikolicco čim lepše namestiti.

Takoj privrejo iz okoliških prikolic strokovnjaki in kot bi mignil imajo v rokah vse potrebno orodje, napnejo predprostor, zabijejo kline, postavijo hladilnik in štedilnik ... Medtem žena od enega skuha kavo, druga pogosti otroka s sokom in keksi ...

SOSEDSKA POMOČ

Tak obred pomoči se seveda ponovi vedno, ko v bližino pride kaka nova »žrtev«. Ob odhodih pa se rokujemo, objemamo in na koncu stojimo v gruči in mahamo odhajajočemu, dokler ga lahko vidimo.

Vmes pa: v naši družini smo se zmenili, da bomo očeta na morju ostrigli kar s strojčkom. Ko se družica spravi k delu, strojček ob gostem lasišču hitro odpove poslušnost. Takole na pol obrit panično sprašujem soseda Poldeta, ali imajo pri njih morda kak tak aparat. V nekaj trenutkih prileze iz svoje prikolicice pa še Lojzeta, strokovnjaka za striženje, pokličo zraven.

Lojze hitro zabenti, da Poldetov strojček ni dovolj dober za njegove roke in mojo glavo in odide po svojega in me ročno spremeni v krtačkarja.

Filipov drugi rojstni dan so otroci iz kampa zaznamovali tako, da so, ko nas ni bilo, prikolicco, predprostor, šotor in senčnika ovesili z balončki in risbicami z voščili. Mariborčanka Irena z mešalnikom, sposojenim od avstrijskih sosedov, naredi torto, mali pa je obdarovan, da se kar ne more znajti.

In ko zaradi težav z želodcem mrmram, da sem doma pozabil čudežne tabletko, je stari Ljubljančan Bore ves navdušen, ker je našel sotrpina.

MARJAN DORA

P. S. Moji sosede verjetno domnevajo, da sem na dopustu, ker je na parkirišču pred blokom prosto eno parkirno mesto več. Kaj več od tega jih niti ne zanima.

11. avgust 1999

Morda nikoli več ne bo, kot je bilo Dan, ko se bo v stemnilo

»Prijatelji, lahko vam povem, da je popoln Sončev mrk dogodek, ki zasenči vse, kar človek na nebesnem svodu lahko opazi ...« je zapisal Robert T. Schweizer, ki si je v živo ogledal lanski popolni mrk na Karibih. Marsikdo je povedal, da je prebral že vse o mrku, naštudiral vso literaturo, ampak sončni mrk videti v živo, je nekaj nepopisno fantastičnega. Gre za pojav, ki nastopi, ko pride Luna ob mlaju med Sonce in Zemljo, temperatura se zniža za nekaj stopinj, sredi dneva pa se na lepem stemni. Takrat se lahko zgodi marsikaj, konec sveta, vesoljni potop ali pa po sončnem mrku nikoli več ne bo tako, kot je bilo.

Po skoraj štiridesetih letih bo Slovenija znova doživela sončni mrk, senca jo bo preletela v nekaj minutah. Na začetku ne bo okoli nas nobene spremembe. Ko pa bo zakritega približno polovica Sonca, bomo opazili, da ni tako svetlo kot bi sredi poletnega dneva moralo biti. Nato se bo počasi bolj in bolj mračilo, temperatura zraka bo začela padati, živali se bodo vedle nenavadno, tik ob meji z Madžarsko pa se bo tako stemnilo, da bodo vidne zvezde in planeti. Nekoč so ljudje verjeli, da bo konec sveta. Pravijo, da se sredi belega dne ptice zbirajo v jatah, kokoši se odpravljajo spat, nekatere cvetlice se zapirajo ... Še danes marsikdo verjame, da se bo 11. avgusta nekaj zgodilo. Ljudje zato romajo na kraje, kjer bodo lahko doživeli popolni sončni mrk in z njim ...

Velike priprave

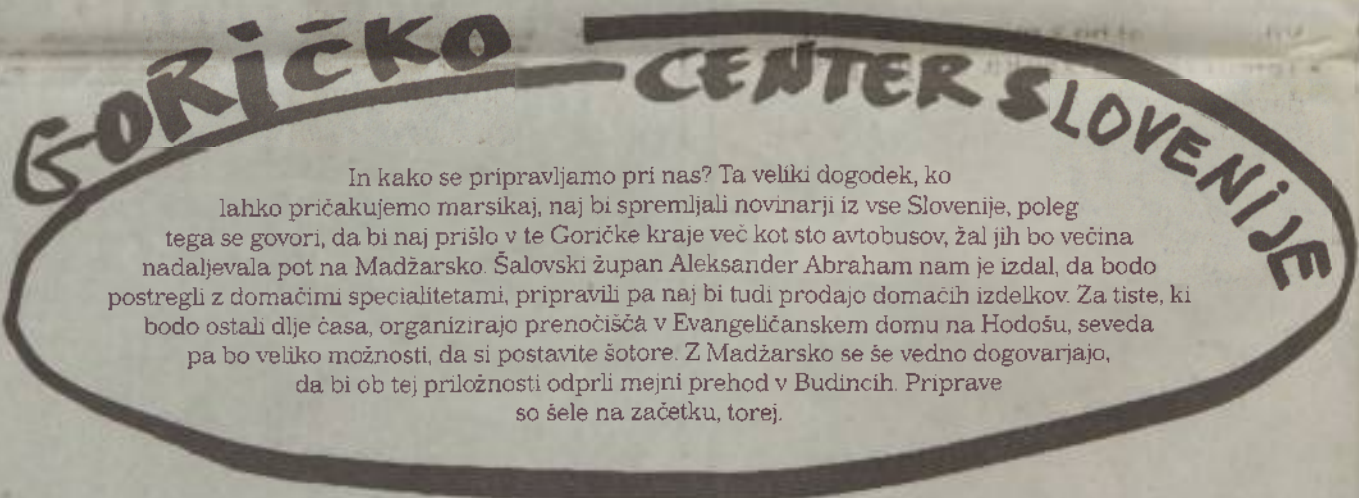
Sončni mrk bo s trdnih tal najprej viden na jugozahodni obali Anglije. Za Cornwall pravijo, da je najboljše območje za opazovanje mrka. Priprave trajajo že nekaj časa, kajti pričakujejo od petsto tisoč do tri milijone ljudi.

Najbolj podjetni so se odločili, da bodo v času mrka dali v najem svoje hiše, čeprav bo tam videti le delni mrk. Mogoče bo kupiti različne spominke, ki bodo spominjali na ta veliki dogodek, stekleničili bodo posebno vino, pekli posebne slaščice, trgovine bodo odprte štiriindvajset ur. Tudi drugod po svetu, kjer bo viden sončni mrk, se na veliko pripravljajo in želijo narediti vse, da bi privabili čim več ljudi in bi promovirali svoj kraj.

Izkoristiti prave trenutke

Žal po Sloveniji organizirajo avtobusne prevoze le na Madžarsko in ne tudi v Prekmurje. Na Prekmurje, ki je čudovito in ima najlepšo lego za opazovanje neba, pa pozabljamo. Potem pa se toliko stoka čez turizem in krivi vojno, ko imamo v naši pokrajini nekaj enkratnega in redko ponovljivega, pa ne storimo skoraj nič.

Žalostno je, da ne znamo izkoristiti pravih trenutkov. Goričko bo vsaj za minuto središče Slovenije. Upati moramo samo še na lepo in jasno vreme.

In kako se pripravljamo pri nas? Ta veliki dogodek, ko lahko pričakujemo marsikaj, naj bi spremljali novinarji iz vse Slovenije, poleg tega se govori, da bi naj prišlo v te Goričke kraje več kot sto avtobusov, žal jih bo večina nadaljevala pot na Madžarsko. Šalovski župan Aleksander Abraham nam je izdal, da bodo postregli z domačimi specialitetami, pripravili pa naj bi tudi prodajo domačih izdelkov. Za tiste, ki bodo ostali dlje časa, organizirajo prenočišča v Evangeličanskem domu na Hodošu, seveda pa bo veliko možnosti, da si postavite šotore. Z Madžarsko se še vedno dogovarjajo, da bi ob tej priložnosti odprli mejni prehod v Budincih. Priprave so šele na začetku, torej.

Kako pa bodo naši občani doživeli in spremljali sončni mrk, kaj pričakujejo od njega in ali se lahko zgodi vesoljni potop?

Aleksander Varga, Budinci: »Ljudje se ne bojijo mrka in ne verjamejo, da bo konec sveta. Čeprav eni pravijo, da se lahko strese zemlja. Spominim se prejšnjega mrka, bilo je, kot bi se mračilo, in kokoši so se odpravljale spat.«

Armin Kadriji, M. Sobota: »Računalniki se bodo pokvarili ali pa ugasnili. Pojavijo se lahko tudi virusi.«

Marija Kurnjek, Dolenci: »Gledali bomo s sončnimi očali in z masko za varjenje. Nič se ne bo zgodilo, vse bo po starem. Slišali smo, da pridejo celo iz Ljubljane k nam gledat sončni mrk.«

Pazite na oči

Ob vsej tej lepoti, ki nam jo bo ponudila narava, ne smemo pozabiti na nevarnost poškodovanja vida. Dr. Mitja Šterman z okulističnega oddelka pri Splošni bolnišnici Murska Sobota je povedal, da je mrk najmanj nevaren, ko je popoln, nikakor pa ne priporoča gledanja brez primernih zaščitnih očal. Če gledamo v mrk, se žarki projicirajo na najbolj občutljiv del našega očesa, imenovan rumena pega, in pustijo na našem očesu trajno poškodbo. Ostane nam lahko le 10 do 20 odstotkov vida. Poudarja, da ni varno gledati mrk niti z zasmojenimi stekli ali sončnimi očali! Zato vam priporoča posebna zaščitna očala za opazovanje mrka, ki reducirajo sončne žarke na minimum in tako omogočajo optimalno zaščito pri daljšem opazovanju sonca. Mateja Rantaša, Aba optika Murska Sobota, pa nam je povedal, da tudi očala za varjenje niso popolnoma varna in lahko prav tako poškodujejo vid. Pri njih lahko kupite zaščitna očala za sončni mrk, z nekaj sreče pa jih boste dobili tudi pri Vestniku.

- Popoln sončni mrk bo v Sloveniji viden na skrajnem severnem delu Prekmurja, pri nas v vaseh bo najdlje trajal v Budincih, Čepincih in Dolencih. Trajal bo nekaj več kot 60 sekund.
- Celotni mrk bo trajal nekaj manj kot tri ure.
- V Murški Soboti bo sredina mrka ob 12 uri 47 minut in 10 sekund.
- Popoln mrk smo v Sloveniji nazadnje videli leta 1961, naslednji pa bo leta 2081.
- Dolžina popolnega mrka bo najdaljša v Romuniji, v bližini kraja Rimnicu Vilcea, trajal bo 2 minuti in 27 sekund.
- Temperatura zraka bo po predvidevanjih padla za deset stopinj.
- Popoln sončev mrk za isto točko na Zemlji lahko traja največ 7 minut in 28 sekund, odvisno od velikosti Lunine sence. Letošnja senca bo široka 112 km in bo potovala po centralni črti mrka s hitrostjo 3000 kilometrov na uro.
- Mrki se ne pojavljajo periodično. Običajno imamo dva mrka na leto, lahko tudi tri do štiri pa pet. Pet sončnih mrkov je bilo nazadnje leta 1935.

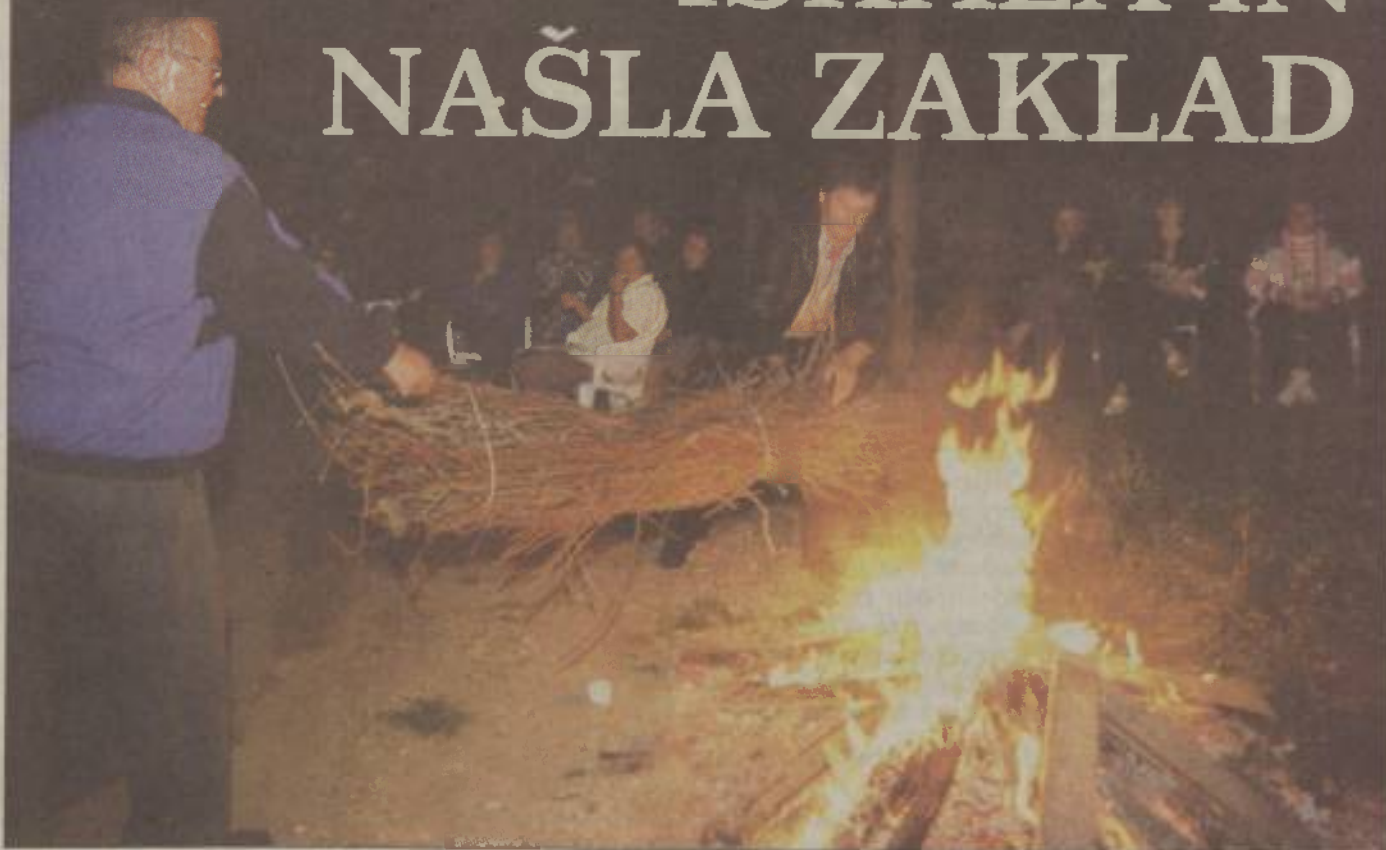
Trajanje popolne faze mrka v točkah 1, 2 in 3, ki so narisane na zemljevidu, je 14 sekund, 38 sekund in 73 sekund. Mrk se v vseh treh točkah začne ob 11. uri, 23 min. in 30 sek., sredina mrka je ob 12. uri, 47 min. in 15 sek., konec pa ob 14. uri, 10 min in 30. sek.

Zemljevid natančnega sončnega mrka najdete na naslovu <http://www.sou.uni-lj.si/fizika/vesolje/teksti/mrk-kjekdaj.htm>

A. NANA RITUPER RODEŽ
MIHAELA GUMILAR

Kresovanje na Kobilju

ISKALA IN NAŠLA ZAKLAD

Ivanu, ki goduje na kresno noč, in Janezu, ki se je rodil na to čarobno noč pred nekaj več kot štiridesetimi leti, gre zasluga, da na Kobilju tradicija kresovanja ni zamrla. Nekoč je ogenj zagorel na več koncih vasi, da bi bil blagoslov za vse in da bi vsakič našli zaklad, letos pa so staro izročilo obudili v središču Kobilja, pred domačijama slavlencev in v neposredni bližini občinske zgradbe. Nikogar niso vabili, vsi so bili dobrodošli gostje, gostitelja pa sta skrbela, da je do jutranje zarje dobro gorelo. Bolj se ogenj iskri, boljša bo letina. In če kje na Ivanje vidiš modri plamen švigati, vedi, da je tam zaklad. Na Kobilju je največji v srcih ljudi.

Bila je vesela družba. Danilo Gjerek je igral, peli so Ivan Sajko, Avgust Gjerek, Mira Gjerek, Alojz Horvat, Janez Gašparič, Katica Gašparič, Milan Puhan, Tončka Horvat, Boris Nemet, Tanja Nemet in Darinka Puhan. Silva Volf (v ospredju) je vso noč skrbela, da se grla niso sušila.

Da se je lahko pelo in pilo, je bilo treba vmes tudi kaj pojedti ... Klobas, počit in peciva je bilo v izobilju. Posladkali sta se tudi obe Mariji Nemet, tista na desni je županova.

Na kresno noč so se dobro zabavale tudi Marija Farkaš (v ospredju v belem) in od leve proti desni Irena Kodeh, Irena Vugrinec, Marija Gašparič (mama, ki je rodila sina prav na kresno noč) ter obe Mariji Nemet. Obujale so spomine in tako kot vsi zbrani pogrešale kresnice, ki so simbol kresne noči, pa jih zaradi hladnega večera tokrat ni bilo na spregled.

Pogrevali smo se ob ognju in z vsebino iz kozarcev. Župan občine Kobilje Pavel Nemet je z najboljšimi željami trčil s slavljenčema in po tihem upal, da bodo na kresno noč na Kobilju vedno goreli kresovi. Naj se zato čimprej krsti še kakšen Ivan in naj se komu že letos posreči, da bodo 24. junija 2000 zibali, iskreno želiva penovca Irma in Jure.

Ko kres dogoreva, je treba skočiti čez žerjavico, da bolhe ne bodo imele moči, pravi prekmursko izročilo. Ivan Sajko, ravnatelj kobiljanske šole, in Janez Gašparič, vodja gostinstva v Termah, pa sta skočila, ker sta vitalna in mladostna in ker je bila to njuna noč. Kdo bi vedel, mogoče sta imela v čevljih praprotno seme in sta razumela živalsko govorico ter tako izvedela, kje je skrit zaklad ... Njun je bil v bližini.

V LJUBLJANI JE

ENO SAMO PRERIVANJE

Šestdesetletnika MARTINA TOTH se gotovo spominjajo stotnike Prekmurk in Prekmurcev, ki so v 60. in 70. trpeli zavoljo zobobola. Od 1962. je bil namreč prvi stomatolog v okraju, magistriral pa je na temo Prekmurska stomatologija. Kot ambiciozen strokovnjak je za dobro tretjino zmanjšal prizadetost zob osnovnošolcev, čeprav v takratnih železnih časih ni bilo ne denarja ne pripravkov za tovrstne eksperimente in je lekarnar Milan Benkič določene substance celo »švercal« iz Avstrije. Dvakrat so ga imeli v igri za zdravstvenega ministra, pa je imel za sabo premalo partijske kariere (v starih časih) oziroma je pravočasno spregledal, da se ga kanijo znebiti (v novejših). Dandanes je dr. TOTH pomočnik direktorja državnega Zavoda za zdravstveno zavarovanje, v Ljubljani pa je že od 1975. Rodil se je v Budimpešti, otroštvo pa preživel v Veščici pri Murški Soboti.

Bi se torej opredelili za Madžara, Prekmurca ali Kranjca?

Če sem čisto pošten, sem po duši še najbolj Prekmurec. To tudi pokažem in povem, dostikrat sem na to celo ponosen.

Kaj menite o distinkciji Prekmurci – Slovenci?

Obstaja bistvena razlika. To pravijo tudi moji številni sodelavci, ko gredo na kakšen sestanek v Prekmurje. Tam so doma dobrosrčnost, širina, gostoljubnost, prijaznost. Ljudje so odkriti in pošteni – ko pa prideš v Ljubljano, je eno samo prerivanje, tu moraš biti lisjak med gadi. Ne smeš vsega povedati in narediti »direkt«, potrebno je vijugati. V začetku sem imel zavoljo tega težave, pa se je vseeno splačalo.

Napisali ste knjigo gospodinjem. Zakaj prav nam?

Ker gre za kuharske izkušnje moškega. In ker moramo biti moški enakopravni – kako naj bomo, če moramo za vsako ocvrto jajce čakati na ženo? Tako pa smo lahko celo »gazde« pri hiši.

Vas je kdo spodbudil k pisanju tovrstne literature?

Bolezen. Pred dvema letoma sem doživel srčni infarkt in kar pet mesecev mi niso dovolili delati. Zame pa ni hujšega strupa kot gledati v zrak, zato sem v tem času vzel zares priporočilo nekega kolega, ki je rekel, naj skušam spraviti na papir številne recepte, o katerih toliko pripovedujem ...

Ste od vekomaj navdušen kuhar?

Ne. Razmere so nanesele, da sem postal glavni družinski kuhar. V začetku ni bilo enostavno, kasneje pa sem začel uživati. Službeno sem bil v mnogih državah in povsod sem skušal natakara »vreči na finto«, češ da bo dobil kakšen dolar, če mi izda ta in ta recept. Tako sem doma preskusil vrsto nacionalnih jedi, ki sem jih po svoje priredil.

Prim., mr. sci.
MARTIN TOTH,
dr. stom.

MARTIN TOTH v pisarni številka 100 Zavoda za zdravstveno zavarovanje.

V knjigi so tudi šale - kako jih povežete s kulinariko?

Smeje zdravje, šal pa vem nešteto. In tako sem vsakemu receptu dodal šalo. Pa mi prijatelj ob tem pravi, da je doslej ves čas prihajal domov in pri štedilniku našel čemerno, vsega naveličano žensko. Po izidu knjige je njegova žena sicer ob istem štedilniku, pa ne mrka, ampak vsa nasmejana.

Ta hip najaktualnejša šala?

Morda vprašanje, zakaj je Clinton obiskal Slovenijo? Odgovor: Ker je od Slovencev želel recept, kako v desetih dneh dobiti vojno s Srbijo!

Naj jed?

Teško bi se opredelil, je pa v Ljubljani največ povpraševanja po bograču. Nasploh velikokrat kuham prekmurske ali madžarske jedi. Zadnje čase pa ne smem jesti svinjine, zato dam veliko na ribe in razne solate ...

Ali obstaja zdrava hrana?

Načeloma ne. Pomembna je zmernost, pretiravanja so škodljiva. V Prekmurju pa pretiravamo z živalskimi maščobami, svinjino, smetano, polnomastnim mlekom, siri. To ni zdravo, potrebno je paziti. Moj pokojni profesor, dobrodušni mož, ki je večkrat odgovarjal na naša neumna vprašanja, je dejal: »Vse, kar je bog ustvaril na svetu, je ustvaril zato, da se »nuca«. Ampak zato je človeku dal tudi glavo.«

Je zdaj zdravje O. K.?

Ja, pomembno se je gibati. Dva- do trikrat

tedensko »laufam« 10 do 12 km in pazim na hrano. In uspel sem se prepričati, da se zaradi službe ne sekiram.

Šport kar čez noč?

Ne. Bil sem v igri za profesionalca pri nogometnih Olimpiji! Žicali so me, pa nisem šel. Na avdiciji RTV pa sem bil sprejet za športnega komentatorja in bi moral skleniti pogodbo. A ker sem imel do konca študija samo tri mesece, sem se odločil za stomatologijo.

Vas zanima »SLO-fuzbal«?

Ja, pa tudi drugi športi. V Ljubljano ne hodim na nogomet, razen ko pride igrat Mura.

Navijate za Olimpijo?

Ah, kje pa! Olimpija je klub bosanskih Ljubljančanov in me sploh ne zanima. Navijam za Muro.

Vam je žal, da ste šli iz stomatologije?

Niti ne. Čeprav je nekaj nostalgije pa tudi na ljubljanskih ulicah me ljudje še srečujejo in pozdravljajo, češ »vi ste mi zdravili zobe«. Ampak težko je po 25 letih spoznati ljudi, ki so bili takrat še otroci.

Zakaj ste po skoraj desetletju in pol sploh odšli iz Prekmurja?

Marsikaj bi lahko povedal o tem. Med drugim sem se v časih sisov boril za solidarnost, da bi preprosti »prekmurski paver« dobil kar največ. S tem sem si pridobil veliko »simpatij« v republiki. Žal pa tudi v Prekmurju - ti ljudje živijo še danes, čeprav niso več v politiki. In sem rekel, da to nikamor ne vodi, da bi se v Ljubljani nekaj pretegoval in zaganjal zato, da me potem doma dajo na čevelj. Pridružilo se je še nekaj nekorektnih potez v zvezi z neko zemljiško parcelo in z ženo pravnico sva 1975. odšla v Ljubljano, kjer sva za Bežigradom kupila trisobno stanovanje, v katerem smo še danes.

Vaša kariera v Ljubljani je kar uspešna?

Pomembno je, da ljudem ne lažeš in da jim skušaš po svojih močeh pomagati. Zase lahko trdim, da imam prekmurske značilnosti - rad delam, sem dosleden in pošten, tudi če me ob tem tepejo. Zato me v uradnem življenju nimajo radi, ampak vedo: strokoven je, dela in kar pove, to drži. Res mislim s svojo glavo, sem trmast in velikokrat »brcam nazaj«.

Se kaj vračate?

Bolj malo. Sorodnike imam na Madžarskem pa sestrično v Soboti, a z njo praktično ni stikov. Imam pa v Črnučah v bližini sinove gradbene parcele vrt, kaj vrt, celo njivo, ki meri okrog 10 arov, kjer brkljam po zemlji. To mi je ostalo iz Prekmurja.

Čeprav bi pri nas bolje zraslo?

Res. Ampak tu je več moče in ni potrebno toliko zalivati pa tudi poseben biosistem uvajam, zato raste kot vrag. Sosedje pa množično hodijo mimo in jih zanima, kako doseči vse to. Jaz pa pridno konzerviram zase in za hčerino družino, v kateri sta tudi moji vnukinji. Ob hčerki zobozdravnici imam še sina, ki končuje študij računalništva.

Vaša naslednja knjiga?

Življenjski cilj je knjiga z delovnim naslovom Zdravje, zdravstveno varstvo in zdravstveno zavarovanje na Slovenskem. Gre za zahtevan projekt, ki bo po moje nared čez dve ali tri leta. Potem pa grem počasi v pokoj. Upam, da ga bom dočakal!

Prepotoval je dobršen del sveta, da bi dognal vse in še več o sistemih zdravstvenega zavarovanja. Fotografija iz leta 1994 je iz ene najvišjih stavb na svetu (to se ne vidi) v kanadskem Torontu.

Kmalu bo konec sveta

Feri Lainšček

Društvo likovnih umetnikov Prekmurja in Prlekije je te dni seznanilo javnost, da namerava novi upravitelj rakičanskega gradu iz tamkajšnjih ateljejev izseliti znana akademska slikarja in prostore uporabiti v drugačne namene.

Novica učinkuje alarmantno iz več razlogov, posebej če smo poblize seznanjeni z dolgoletnimi prizadevanji širše družbene skupnosti in številnih posameznikov, da bi grad obnovili in oživili. Ves ta čas namreč vsaj na načelni ravni ni bilo niti malo sporno, da v vsej tej obsežni kulturni dediščini pripada kak kotiček tudi živi kulturi, in tudi če so ateljeji morda celo koga motili, si vendarle ni upal kar tako

Izgon umetnikov iz gradu

prestopiti tistega zgovornega in nevarnega roba, ki bi ga lahko razglašal za protikulturnega ali pač nekulturnega. Z novimi časi pa so očitno tudi ti in taki nepisani duhovni standardi povsem izgubili veljavo, ali če v tem kontekstu uporabim besede pisatelja Evalda Flisarja iz nedavnega zapisa v Sodobnosti: »Inverzija vrednot, ki spremlja to usmeritev, je že skoraj perverzna«. Isti avtor namreč v eseju o naši vsakdanjosti potem še zapiše: »Samoumevnost, s katero vse to sprejemamo, daje misliti, da si ne zaslužimo ničesar boljšega. Vidljivost se nam je zmanjšala na nekaj kratkoročnih interesov. V zadnjih nekaj letih nam je materializem svobodnega trga skoraj do konca scefal tradicionalno hierarhično vrednot in nas prisilil, da vse prepogosto ravnamo v nasprotju z merili, ki jih nosimo v duši.«

Rakičanski izgon umetnikov iz gradu pa je ob vsem tem zgovoren vsaj še po eni plati. Pokaže nam, da o prenovi in oživljanju starega lepota odločajo ljudje, ki jim je prav malo mar za kulturo in umetnost. Tudi če si samo od daleč ogledamo, kako za gradove skrbijo v deželah, iz katerih uvažamo te naše nove čase, v imenu katerih je tu in zdaj »kao« vse dovoljeno, je situacija kajpada paradoksalna ali vsaj anahrona. Ali pa je že tudi res, da si iz tradicije evropske demokracije kaj radi vzamemo le tisto, kar nam ustreza, preostanek pa pač po kukavičje nadomestimo s primitivnejšimi vzorci urejanja skupnega življenja.

Zaradi vsega tega se seveda podpisuje odprto pismo Društva likovnih umetnikov Prekmurja in Prlekije ter upam, da se bo na razumno stran vendarle uvrstilo dovolj tistih, ki o usodi ateljejev v rakičanskem gradu neposredno odločajo.

Ko sem v Stubiških toplicah prišel iz bazena, v katerem sem si razgibal koleno in se v garderobi oblačil, je sivolasi starec, v bazenu so ga klicali »dedek«, stopil k meni in me resno vprašal, ali si upam kar tako brez spremstva po svetu. Nisem ga razumel. Pomislil sem, kako je najbrž prepričan, da sem hud invalid in da si upam hoditi okrog brez medicinskega spremstva. Rekel sem mu, da nisem tako hudo bolan, oteklo mi je koleno, izrabil se mi je hrustanec. On pa mi je zaupljivo približal zguban, vendar prebrisan zagorski obraz in rekel, saj veste, kaj mislim ... Na Franceka ... Potem se mi je posvetilo: zamenjal me je s hrvaškim predsednikom države. Čutil sem, kako sem zardel. Kakšna podobnost s hrvaškim predsednikom neki, nobena. Prvič, pa kaj bi našteval. Da so me zamenjali s Tudmanom - to je bil lahko samo konec sveta. Nekoč, ko sem hodil po mednarodnih filmskih festivalih, so mi pogosto rekli, da sem podoben angleškemu igralcu Petru Sellersu. To je bil takrat kompliment, toda Tudman?! Predvsem nimam krivih ust ...

Ne vem, kako sem se pripeljal v Zagreb in zavil v »Frk«. Jure in Drago sta me že čakala.

Apokaliptična vizija

- Skoraj bi zamudil konec sveta, je rekel Jure in odprl poljski tednik Polityka, v katerem je pisalo o človeški kataklizmi.

- Kdaj bo? Jaz sem danes svojega že doživel.

- Konec sveta je vendar kolektivna zadeva, me je popravil Drago.

Vrnil se je s kratkega izleta v Beograd in je bil poln optimizma.

- Konec sveta je bil dvanajstega julija ob 9.41. Tako je vsaj prerokoval Nostradamus, jasnovidec iz šestnajstega stoletja. Nekateri poznavalci svetovnih prerokov dodajajo, da je konec sveta lahko tudi 23. julija.

- Kaj je konkretno rekel? En datum je namreč že minil, pa se ni nič zgodilo ...

K mizi je prišla natakaraica, ki je pri »Frku« še nismo videli.

- Nova?

- Pokimala je in se zazrla vame kot v živega Nostradamusa. Jure je prestregel njen pogled.

- Pustite ga pri miru, on je poročen, star in bolehen ...

Tudi Drago je hotel biti duhovit. Dodal je, kako sta onadva moja telesna varuha

- Vem, je reklo dekle in čakalo, da naročimo pivo.

- Kaj je konkretno rekel? sem ponovil vprašanje.

- Leta 1999, sedmega meseca, bo padel izpod neba veliki kralj strahu, da bi uničil velikega kralja Hunov. Pred njegovim prihodom in po njem bo Mars z lahkoto vladal ...

- To so Beograjčani doživeli. Rakete so jim padale na glavo, a so preživeli, je bil prepričan Drago.

- Mislim, da se je Nostradamus zmotil v letnici. Konec sveta bo leta 2000, sem zatrdil, kajti vedno sem bil za drugačne,

boljše rešitve. Ne še en dan življenja, marveč še eno leto. Optimistično, mar ne?! Kljub temu, kar se mi je pripetilo v »Stubakih« ...

- Irski svetnik Malahias je boljši prerok od Nostradamusa. Sestavil je 111 gesel, od katerih vsako karakterizira po enega papeža, začeni od leta 1143 pa do konca sveta. Tako ima današnji papež Janez Pavel II. geslo številka 109 De labore solis (Delo sonca). Po njem bo nastopil papež z geslom De gloriae olivae (Slava oljčnemu grmu), tretji papež bo Peter Rimski. Med njegovim pontifikatom bo prišlo do velike nesreče. To naj bi se zgodilo najkasneje jeseni 1999. leta.

- Če časopisi ne lažejo, je dodal Drago.

- Lažejo, je naglo rekla nova točajka, položila piva na mizo in s prstom pokazala name.

- Pišejo, da je na Brionih, on pa sedi v »Frku«. Vas ni sram?

Jure in Drago sta najprej pogledala točajko (dame imajo vendar prednost!), nato sta se zazrla vame in prasnila v smeh.

- To je danes že drugič, sem zamrmral v brado, in to bo zame konec sveta.

- Ljubica ljubljena, se je točajki priliznil Jure, to vendar ni naš predsednik, to je naš prijatelj, ki še nikoli ni bil na Brionih.

- Nemogoče ...

- Nemogoče je mogoče ...

Dekletu je postalo nerodno, obrnilo se je in odšlo za točilno mizo.

- Na sončni uri, vrezani v Keopsovo piramido, piše, da bo konec sveta 17. septembra 2001.

- Zanima me, kako bo to videti. Bil sem v Novem Sadu. Čez reko vozijo splavi. Zastonj. Prednost imajo invalidi, nosečnice, ljudje s kolesi in cvetjem ... Kot nekoč davno, v srednjem veku, po drugi svetovni vojni. Ko da bi kar naprej vrteli film *Kmalu bo konec sveta* Saše Petroviča.

- Najprej se bo morje dvignilo do petnajst kolencev, potem bo zagorelo, rastline bodo izpustile krvavo roso, zgradbe se bodo podirle, kamenje se bo razklalo, nastal bo potres, človeške kosti bo vrglo iz grobov, na zemljo bodo padle zvezde, vse živo bo umrlo, nebo in zemlja bosta zgoreli, nastalo bo novo nebo in nova zemlja, vsi bodo vstali od mrtvih ...

- Zakaj umreti, če nas bodo znova oživili?

- To je Poslednja sodba in ne tvoja odločitev.

- Konec sveta so prerokovale tudi različne sekte, pa od tega ni bilo nič. Zemlja se še naprej veselo vrti.

- Posebno po drugem pivu.

- Ali je to že drugo pivo? sem vprašal, ker sem se zaklel, da števila tri več ne prestopim, pa naj gre za pивske čaše, ženske ali avtomobile.

- Spomnita se samo nekaj let nazaj, ko je v Jonestownu v Gvajani devetsto ljudi naredilo kolektivni samomor ...

- Včasih je samomor tudi, če se vpišeš v napačno stranko ...

Nostradamus

- Konec sveta nima ničesar skupnega s strankarskim življenjem ...

- Vse piše v bibliji ...

Drago je nekaj mežikal natakaraici, ki je prinesla tretjo rundo piv.

- Zlo ne prihaja od zunaj, marveč od znotraj. Človek je sam sebi največji sovražnik. Sonce sveti že deset milijard let. Danes je staro že pet milijard; ko se bo ohladilo in razpadlo, nas ne bo več.

- Kaj pa, če kdo trči v nas? Saj smo na odprtem prostoru kot nogometni igralci na igrišču ... ni je steklenice, ki te ne bi zadela ...

- Znamo se braniti. Imamo atomsko orožje. Z raketami lahko razstrelimo tuje telo ali ga preusmerimo mimo zemlje v vesolje ... Najverjetneje je, da bo konec sveta 14. julija 2126, ko se bo zemlja srečala s planetom Toutatis.

Oddahnil sem si. To je resnično daleč. In zgodilo se bo brez mene. Brez nas.

Nekako dobre volje sem odšel domov, kjer me je čakalo sporočilo, da moram takoj plačati v sosednjem stopnišču vzdrževanje. Odšel sem z računom v prostor, kjer je sedela blagajničarka. Zazrla se je vame, dobesedno onemela je.

Nisem okleval, takoj sem ji rekel: Nisem Tudman, in ji tako pomagal vrniti dar govora.

Uspel sem. Začela je kričati, da naj ne bom nikar tako domišljav, da me je prepoznala.

Jaz sem bil tisti, ki je pred dnevi stresel nekaj smeti pri smetnjaku, ona pa ne bo čistila za vsakim prascem, pa četudi bo jutri konec sveta.

- Konec sveta bo 14. julija 2126, sem jo skušal pomiriti.

- Kaj? Ravno na moj rojstni dan naj bi umrla?

In je začela metati vame najprej blagajniški blok, nato konzervo z drobižem ... Ni me zadela. Ni bila Toutatis.

Kakšen dan, sem pomislil. Niti Tudmanovih dvojnikov nihče več ne spoštuje. In sem sklenil: do konca sveta ne grem več med ljudi.

Branko Šomen, fotomontaža: RJK

Mogočne razvaline vile Hujdrga strašijo sredi Radgonskih goric

Pogled, ki seže do Budimpešte

Gričevje nad Gornjo Radgono je do vsake pedi zasajeno z žlahtno vinsko trto. In podobo goric dopolnjujejo mogočne vile, ki so jih tukaj nekoč zgradili tujci, a jih je po drugi svetovni vojni krepko načel čas.

V Policah je stala na najvišji razgledni vzpetini mogočna vila z imenom Hujdrga. Skozi njena okna se je videlo vse do Budimpešte, vedo povedati domačini, saj je hrib za 12 metrov višji od Kapelskega Vrha nad Radenci in malo nižji od Jeruzalema. Zdaj je tukaj največja razvalina na slovenskem severovzhodu. In zakaj je tako?

Po vojni podrli nosilni zid, da bi vile preuredili v združni dom

Vila Hujdrga je bila precej časa v lasti nekdanjega Kmetijskega kombinata Gornja Radgona, katerega direktor je bil od leta 1968 do 1976 gospod Štefan Frangež. Obiskali smo ga v Gornji Radgoni in povedal nam je marsikaj zanimivega o preteklosti poslopja.

Nekoč je bila Hujdrga last avstrijske družine Bronze. Med drugo svetovno vojno je kupil poslopje Klotar Bowier, znani proizvajalec šampanjskih vin. Zaradi odličnega razgleda so imeli Nemci med drugo svetovno vojno v vili vojaško opazovalnico. Po vojni je bilo poslopje nacionalizirano in je bilo prazno.

V povojnem času je takratna ljudska oblast spodbujala tekmovanja v gradnji združnih domov. Tisti, ki so zgradili združni dom hitreje in lepše, so bili pohvaljeni, nagrajeni. V tistem času je bil v Gornji Radgoni okraj in tamkajšnji politiki so pritiskali na takratnega direktorja Kmetijskega kombinata Gornja Radgona Saksido, da Hujdrgo nameni za združni dom.

Zahtevano, storjeno, lahko napišem. Našlo se je neko manjše gradbeno podjetje, ki ni kdo ve kako skrbelo za gradbene zakonitosti. Gradbinci in s socialističnimi idejami zagnani prostovoljci so podrli nekaj vmesnih nosilnih sten. S tem so pridobili večjo dvorano, katere strop pa se je kmalu podrl, saj so mu bili spodmaknjeni nosilni zidovi. In neuki zidarji ter zagnanci so pobrali šila in kopita ter se porazgubili. Tako so ostale Police in bližnji zaselki brez združnega doma.

Včasih je bilo v Hujdrgi veselo

V posloppju se je nekaj časa zbirala mladina. Sestankovala je in prirejala plesne zabave. Šlo je za nekdanje viničarje, ki so zdaj »vzeli oblast v svoje roke«. V tistih časih je bilo veliko veseljačenja in podoba je bila, da bo v socializmu rojevala narava brez delavčevega znojnega čela, brez pridnih rok.

Poslopje je bilo še vedno mogočno in lepo je bilo posedati v njegovi senci in zreti dol čez mejo v takrat »gnili avstrijski kapitalizem«, dol proti Madžarski, čez »železno zaveso«. Radgonski kmetijski kombinat je imel tukaj sestanke. Nekaj prostorov je bilo namreč še lepo urejenih. In spodaj je bila trdna in razsežna vinska klet, kjer je nekoč zorelo žlahtno vino. V Hujdrgi pa je bilo predvsem veselo ob trgatvah.

In potem se je začelo razsulo. Ljudje so začeli trgati iz poslopja deske, tramove. Odnegli so, kar se je odnesti ali odpeljati dalo. In dajale in jemale so jih noči. Hujdrga je postajala lupina. Podobna je bila ogromnemu zidanemu okostnjaku in skozi njegova rebra so zavijali vetrovi, snežilo je ali deževalo, zmrzovalo, se talilo, razpadalo ... A vseeno so se za vilo začeli zanimati posamezniki. O tem krožijo med domačini različne pripovedi, ki so precej od resnice in jih zatoraje ne omenjamo.

Hujdrgo je kupil Mariborčan in zdaj je v lasti Sobočanke

In ker je bila vila sredi goric trdno zidana, je kljub opustošenju vztrajno kljubovala času. Predvsem zaradi svoje edinstvene lege je vabila kupce. Sedanji direktor Radgonskih goric, ki so naslednice nekdanjega Kmetijskega kombinata Gornja Radgona, gospod Franc Škrobar nam je povedal, da je kupil Hujdrgo 17. maja 1977 Leopold Sevcnikar, zdaj že pokojni profesor kemije na mariborski klasični gimnaziji. Poslopje je nameraval podreti in pozidati na novo. Nedotaknjene naj bi ostale le kleti. Tukaj je nameraval pozidati veliko gostišče. S tem ni bilo nič, ker je mariborsko spomeniško varstvo zahtevalo, da mora stavbi ohraniti prvotno podobo. S tem se novi lastnik ni strinjal in je idejo opustil. Potem je spet postoril svoje neizprosni zob časa.

Hujdrgo je potem kupil leta 1992 eden od že pokojnih soboških obrtnikov in jo je podedovala njegova sorodnica. In to je že nova zgodba ... FRANČEK ŠTEFANEČ

Gospod Štefan Frangež iz Gornje Radgone je bil nekoč direktor radgonskega Kmetijskega kombinata in nam je marsikaj povedal o Hujdrgi. Foto: F. Š.

Torinski prt si je lani ogledalo tri milijone ljudi

RESNICA ALI PREVARA?

Tako imenovani torinski prt je 436 centimetrov dolga in 110 centimetrov široka lanena, ročna tkana tkanina v obliki ribje kosti. Od leta 1578 so ga hranili v posebej zanj zgrajeni kapelici, v novejšem času pa je bil v torinski stolnici. Ta čas je na »varnem mestu«. Na prtu so odtisi mrliča, ki je meril v višino 182 centimetrov, težek pa naj bi bil 79 kilogramov. Je bilo zavito v ta mrliški prt telo Jezusa Kristusa?

Jezusovo truplo so, potem ko je umrl na križu na Kalvariji, prenesli k bližnjemu grobu, ki ga je dal na voljo premožen mož Jožef iz Arimaterje. Ta je truplo tudi zavil v kos platna, obdano z zelišči, predvsem alojo, da ne bi trohnelo. Telo so položili na prvo polovico prta, z drugo polovico pa so ga prekrili, nato so ga položili v grob v skalo. V evangeliju beremo, da je Jezus vstal iz groba in odšel v nebeško kraljestvo.

O torinskem prtu je bilo že veliko napisanega. Pred kratkim pa je založba Družina izdala prevod knjige Torinski prt, ki jo je v obliki raziskave napisal Italijan Gaetano Intrigilo. Le-ta je kar 50 let zbiral podatke, dokaze in indice (znamenja) ... Na koncu svoje knjige je zapisal: »Po mojem mnenju dokazi - in le indici - podpirajo pristnost torinskega prta in me torej prepričajo, da je bilo vanj zavito Jezusovo truplo, ki so ga sneli s križa in ga v naglici pustili

Njena potomka Margherita De Charny je leta 1453 zapustila prt rodbini Savojev. Ti so morali iz vojnih razlogov pogosto prenašati dragoceno relikvijo v različne kraje v Piemontu.

S testamentom zadnjega savojskega kralja Umberta II. je prt pripadel Svetemu sedežu, torej katoliški Cerkvi. Darilno listino so pripravili 1983. leta. Ta relikvijo (to je tisto, kar ostane in je pristno) priznava že več stoletij.

Kaj vidimo na tkanini - mrliškem prtu?

»Po vsej dolžini tkanine so v vseh vzporednih črtah vidni sledovi ognja (laneno blago je ožgano) in šivanega krpanja iz leta 1534 z dolgimi vbodi tam, kjer je bila tkanina uničena ... Zgodovinsko je dokazano, da je kapelo savojskega vojvode Chamberyju, kjer so v zakristiji hranili prt, v noči s 3. na 4. december 1532 prizadel hud požar.

»Na osrednji osi rjuhe sta nadvse jasna odtisa človeške postave: eden predstavlja prednjo stran, drugi hrbtno. Na prvem razločimo lase, ki obdajajo glavo in padajo na obeh straneh obraza, z glavo in brki, potem prsi in trebuh, v naročju prekrizane roke v višini zapestij, stegna, kolena, noge in del stopala. Na hrbtnem odtisu je na začetku teme, dolgi lasje, ramena, boki, zadnjica, stegna, meča, pete in jasno stopalo ene noge ...«

Marija Horvat (na desni) je že 1978. leta obiskala Torino in si z velikim strahospoštovanjem ogledala znameniti prt. V svojem življenju je poromala v razne kraje kar 105-krat.

v grobu, da bi mogli po prazniku velike sobote dopolniti obred hebrejskega pogreba.«

Avtor pa brž dodaja: »Po mojem mnenju, kajti - in tega nikoli dovolj ne poudarjamo - vsakdo je svoboden, da pride do svojega osebnega sklepa ...«

Kje je bil prt od leta 30 do 1353?

O tem so zgodovinski podatki zelo skromni, dasiravno je nekaj zapiskov, na primer ljudi, ki so obiskovali Jeruzalem, Carigrad in druga mesta, kjer naj bi videli prt. V nekaterih obdobjih (na primer, ko so preganjali čaščenje podob, relikvij ...) pa je bil prt skrit. Resnica naj bi bila tudi, da so prt skrivali tudi zato, ker so se bali, da je lažen, pa se niso hoteli osmešiti pred javnostjo.

Iz dokumentov izhaja, da je bil leta 1353 prt v lasti rodbine De Charny.

Pa značilnosti?

»Reliefni odtisi, torej štrleči deli telesa, so temnejši, manj štrleči pa svetlejši, z osenčenjem, ki se povsem izgubi. Barva odtisov je podobna rumeno okraši ter je bolj ali manj močna. Na telesnih odtisih so rožnato karminski madeži, ki se zdijo, da so od krvi.«

Kaj je pokazalo fotografiranje?

Prvič so fotografirali torinski prt 1898. leta. Tedaj so tudi ugotovili - na splošno presenečenje -, da negativ fotografiranega lika (fotografska steklena plošča) ni v negativu, ampak v pozitivu, kar kaže na to, da je lik na platnu - v negativu. Uradno so prt fotografirali še 1931., 1969. in 1978. leta (tedaj že na film, kot jih poznamo danes), ko se je potrdilo, da rjuha oziroma prt nima le narave fotografskega negativa, ampak prvine tretje razsežnosti, ki jih na običajnih fotografijah ni.

PARIZ mesto svetlobe

Velika postajna ura v Orsayem muzeju. Leta 1900 zgrajeno železniško postajo so preuredili in v njej leta 1986 odprli muzej, v katerem so na ogled tudi dela velikanov francoske umetnosti od Cezanna, Moneta, Van Gogha in Degasa do Sisleya.

Tudi to je seveda Pariz - leta 1970, ko so jo zgradili, je bila stolpnica na Montparnassu s svojimi 56 nadstropji in 207 metri najvišja zgradba v Evropi.

Utrinek z Elizejskih poljan - če v posodo spustiš vsaj frank, se ti ulična artistka graciozno zahvali s priklonom.

Nočni posnetek v »četrti rdečih luči« na območju Pigalla, kjer prostitucija sicer ni kazniva, se je pa, vsaj pravijo, turisti nekako vse bolj ogibajo tudi zaradi aidsa in drugih nevarnosti.

Sodobna plastika v vodnjaku na trgu Igorja Stravinskega v neposredni bližini Pompidoujevega centra

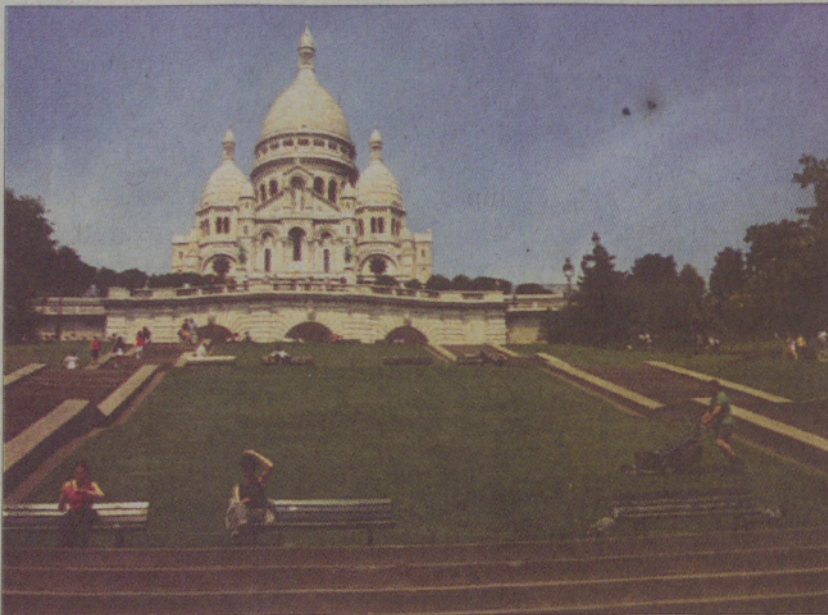
Vsakdanost, ob kateri nehote pomislimo na francosko socialno in politično tradicijo - ulični protest medicinskega osebja iz ene od bolnišnic na Montparnassu.

Pisatelj **Feri Lainšček** je avtor štirinajstih romanov, od katerih so bili mnogi deležni nemajhne braške in kritiške pozornosti, nekateri pa so tudi že prevedeni v tuje jezike. Zaradi dogovorov o natisu njegovega romana Namesto koga roža cveti v francoskem jeziku se je pisatelj pred kratkim mudil tudi v Parizu. Ob tej priliki so nastale tudi pričujoče fotografije, ki jih je avtor pospremil s krajšim esejističnim razmišljanjem.

Feri in najslavnejša litoželezna gradnja našega časa - Eifflov stolp, na katerega se letno povzpne več kot 4 milijone turistov.

Bela cerkev na vrhu griča Montmartre - stopnišča, po katerih se zgrinjajo katoličani z vsega sveta, in kupola, s katere je ob ugodnem vremenu videti daljna obrobja Pariza.

Eno od stotih pariških gledališč, v katerem slavna Marie in Jean Louis Trintignant trenutno nastopata v Apollinairovi igri.

in mimobežni utrinki

Zaradi obiska ameriškega predsednika Clintona ni bilo na Place de la Concorde tega dne niti enega policista več kot običajno. Ljubljanski slikar Alen Ožbolt, katerega razstavo smo si zvečer ogledali, je celo pripomnil, da je pred eno od blagovnic povsem po naključju naletel na visokega gosta, pa to med navzočimi na njegovo začudenje sploh ni povzročilo radovedniške zmede, kaj šele obsednega stanja. Takšnega, recimo, kot smo ga kot nalašč potem doživeli, ko smo večer pred Clintonovim prihodom v Slovenijo sestopili z letala na brniškem letališču. Domovina nas je tu tokrat pač pričakala kot sila sumljive tipe, ki bržda tovorimo vsak svojo bombo in kujemo zaroto, ki bo državo zlohотно izrisala na črnem zemljevidu Balkana. Nekdo je ob tem šepnil: "Pustimo primerjave, a tile naši se mi tokrat res zdijo, kot da ne bi imeli policijske akademije."

Pa vendar, čemu potovanja, če ne tudi zaradi primerjave, pa najsi te potem doletijo zavedno ali pač nezavedno kot, recimo, tale. Doživeli smo noč na razvpitem Pigallu, ulico St. Denis za Forumom des Halles in jutro v rdeči soteski na Montparnassu. Bili smo, skratka, tudi na takih krajih, ko so nam jih vsega vajeni gostitelji odsvetovali, pa vendar se mi ni nikjer niti za hip porodil tisti značilni sumničavi in negotovi občutek, ki svari pred zahrbtnim in neznanim. Ko sva se potem s prijateljem, ki je prišel pome na letališče, ob treh ponoči ustavila v lokalu pri Benediktu, me je na mah zasačilo in presenetilo ozračje, na katerega kot da nekako nisem bil pripravljen. Tip, ki je tolkel s kozarcem in je z zatiščano zlobo čez omizja pravil, kaj vse bo nekemu tam napravil, me je kratko malo spomnil, da je tod tudi za točilno mizo marsikdaj drugače.

Ob tem pa sem se spomnil tudi nekega neliterarnega pogovora, ko me je gostitelj vprašal, kaj se mi je v prvih dneh na pariških ulicah posebej vtisnilo v spomin. Odvrnil sem, da mi je bilo že vse

od začetka nadvse prijetno ob pogledu na ženske, ki povsem sproščeno kadijo na ulici. Ker mojega odgovora spočetka ni povsem razumel, sem mu pojasnil, da velja pri nas tako vedenje za neolikano in da si cigareto na ulici privoščiti kvečjemu mladenka, ki se požvižga na to, kaj si o njej mislijo. "O tem bi se sicer dalo razpravljati," je vljudno odvrnil, "a z mojega gledišča gre vsekakor za normo, ki bi jo še najceloviteje označil kot nekaj nadvse provincialnega."

Dejstvo, da Parižani tudi sicer kadilcem ne gledajo pod prste, kot je to zdaj, recimo, pri nas celo uzakonjeno, seveda še zdaleč ne pove ničesar o njihovih imperativih glede kakovosti življenja. V eni od ulic na otočku St. Louis sva s prijateljem naletela na več kot stoglavo potrpežljivo vrsto, ki se je na najino nemajhno začudenje pomikala k slaščičarni. Ljudje, ki so bili, vsaj na pogled, večinoma domačini, so potrpežljivo stali v vrsti za nekaj kepic sladoleda, pa čeravno slaščičarna v okolju sploh ni bila edina. Šele kasneje sva potem izvedela, da se pač tu dobi ta čas najboljši

sladoled v Parizu in da se mnogi potrudijo po to kakovost tudi iz oddaljenih delov velemesta.

A če naj se ob teh tako ali drugače zgovornih utrinkih vendarle pomudim tudi ob literaturi, saj je bila le-ta navezadnje cilj mojega potovanja, potem moram reči, da je vodila tudi ta spirala pravzaprav ves čas okoli vprašanja kakovosti. Ali, rečeno drugače: za zunajliterarno razpravo, kot je, recimo, ta naša tranzicijska, o literaturi, ki da mora paziti na slehernega bralca in preživeti na trgu, za tamkajšnjimi okroglimi mizami ni bilo ne ušes ne prostora. Občutek transparentnosti na francoski literarni sceni, ki je nepriemerljivo večja od naše in vsaj na prvi pogled seveda tudi veliko bolj večplastna, je bil namreč naravnost fascinanten. Možnost, da bi bila, recimo, zgolj všečnost razglašena za visoko literaturo, je ob tem tako rekoč izključena, in to seveda lahko vrača vero.

Z Danetom Zajcem, Tomažem Šalamunom, Borisom A. Novakom, Dragom Jančarjem, Brino Svit in Markom Sosičem smo bili kajpada nekakšna nacionalna ekspedicija. Šlo je torej pri vsem tem tudi za to, da bi tamkajšnji poznavalci dobili vsaj vtis o slovenski književnosti, iz katere je bilo doslej le malo prevedenega. Vendar pa je bilo potem ob vsakem nastopu in srečanju vse bolj razvidno, da prihajamo v prostor, ki ga bolj kot skupinska manifestativnost zanimajo posamezniki in njihova specifika. Pokazalo se je torej znova, kar nekateri že ves čas trdimo, da promocija slovenske literature ne sme in ne more temeljiti na nekakšnem egalitističnem kolektivizmu, temveč da je tudi navzven treba ponuditi predvsem Avtorja. Drugo pa je seveda vprašanje, ali smo Slovenci ob svojih tradicionalnih razmerjih sploh zmožni izbrati Enega in mu to privoščiti.

Slovenska pisateljica Brina Svit je s prevodom romana Com brio nedvomno pritegnila pozornost bralske in kritiške publike ter dosegla uspeh, ki se ga pravzaprav še ne zavedamo v celoti. Njen nastop je za vidnejši vstop slovenske literature v ta jezikovni prostor morda prispeval več kot mnoge druge podražavljene akcije. Pa vendar: ali nas je to sploh o čem poučilo? Odgovora ta hip seveda ni, a dopustimo vsaj upanje.

Prestolnica, ki jo zaradi razsvetljenih nočnih ulic mnogi imenujejo mesto svetlobe, seveda zlahka vzdrži tudi tisto povsem simbolno razsežnost te primerjave, ki nam spregovori o odprtosti in svobodi duha.

Naše naključne in nehotene primerjave, spletene iz mimobežnih in nezanesljivih utrinkov, pa seveda govorijo o nas samih. Zanesljivo bi se zdeli sami sebi veliko lepši in boljši, če se nam tudi v takih trenutkih ne bi bilo treba primerjati, toda vprašanje o smislu našega početja bi takrat zagotovo ostajalo veliko bolj neraziskano.

Umetnost je v Parizu navzoča za vsakim vogalom in včasih tudi na mostu - Ousmane Sow (Most umetnosti).

Ena od tisoč arhitekturnih mojstrovin francoske prestolnice - Passage DU GRAND CERF

Ura bo skoraj že 9.00 - čas, ko bo treba odpreti trgovino.

Tudi kavarniške terase so lahko nadvse prepoznavni motiv na razglednicah iz Pariza.

Tržaški pisatelj Marko Sosič pred znamenito gotško mojstrovino - Notredamsko katedralo.

V reviji Ognjišče (štev. 3/1990) je zapisano: »Za vse velja, da je kletvina nekaj podobnega, kot če bi pljuval proti nebu: tvoji pljunki ne bodo umazali Boga, pač pa bodo padli nazaj tebi na obraz - umažeš torej sam sebe.« Pa se je grdilo že od pamtiveka. Prave kletvice so zabeležene že v sumerskih in akadskih zaklinjanjih: Sumerci so namreč verjeli, da ima »prekletev« realno moč, da se dajo mutavost, slepost, glavoboli odgnati z »odkletvijo nesrečneža«.

Dandanes kletvice in psovke nimajo več tako močne funkcije zarečenega, čeprav so včasih dali za mašo, ko jim je ušlo: »Naj te vrag pocitra! Naj te udari strela. Naj ti izpadejo zobje! Naj te izsesajo krvosei in volkodlaki!«

Ker je današnji svet poln agresivnosti, zavisti in tekmovalnosti, postaja tudi človek vse bolj nestrpen in privoščljiv do drugega. Tudi za tem se morda skriva množičnost kletvic in vzklikov, ki pa jih otroci ponavljajo, ne da bi vedeli pravi pomen, ko komaj zahlačajo, nam pa gre ponavadi vse skupaj skozi ušesa. Ali pa ne, kajne?

Vzemimo za primer kočljivo, za marsikoga burleskno situacijo: s kladivom se mlasknemo po prstu. Kaj storimo:

- zatulimo: Au!
- prekolnemo: Jeb...
- si zapojemo: Oj, Triglav moj dom!
- izustimo stalni frazeologem: Tou te buje!
- stisnemo zobe.

Psihologi pravijo, da so gornje situacije, razen zadnje, terapevtske. Ali če pogledamo s fizikalne plati: energija udarca kladiva je šla v prst, skozi usta, skozi govorno eksplozivnost pa je šla ven. Se pravi: bolečina se je na videz izničila.

Vendar sami vemo, da ne kolnemo ali psujemo le takrat, ko nam zavre kri. Včasih se nam psovka ali kako vulgarno geslo ali rečenica kratko malo obeši na jezik in ga vtikamo v besedje tudi takrat, ko nima nobene pomenske podlage.

Glejmo: ko smo služili armijo je bila vsaka druga beseda pička materna. A ne kot žalitev, temveč kot refren, kajti čisto normalno je bilo reči: *Kje si bil, p...! Danes je lepo vreme, p...!*

Ali še lepše: pred leti je vsa naša okroglina na dolgo in široko skoraj v vsakem stavku mlela reklo: *To te buje!*

Seveda zadnja ne spada k tipičnim vulgarizmom, je bolj frazeologem, ki je pomenil začudenje, tudi navdušenje: *Bila je lepa, ka te buje!*

Kakorkoli: vsak narod kolne. Kletvice in psovke so sol jezika. Vsak družbeni sloj ima seveda svojo, specifično govorico. Pa ne gre le za žargon, temveč tudi za slengizme (slabšalne izraze). Težko bi rekli, da bi rudar leporečil, da bi rekel namesto *Pojdi v rit* kar *Naj te koklja brčne*.

Preklet hudič

Tudi slovenski narod ni nedolžen. Dr. Bernard Nežmah je pred dvema letoma izdal odmevno knjigo *Kletvice in psovke* (iz te so tudi navedki), v kateri ne razpreda le o izvirnosti kletvic in psovke, temveč tudi o pojavljanju le-teh pri slovenskih (tudi nabožnih avtorjih) avtorjih. Seveda ne moremo reči, da so propagirali preklinjanje ali *šentovanje* (hudičevanje), ne, v svojih spisih so le navajali primere iz ljudstva.

Tako je Dalmatin zapisal *pfui te bodi* (fuj te bodi), Krelj hudizhovo seme (hudičevo seme), pridigar Janez Svetokriški, ki je bil znan po tem, da je jemal eksemple iz ljudstva, pa je znal zabeliti s ti si ena norica, leni tat, glava peklena, naj vsi hudiči tebe vzamejo!

Pa vendar pravi dr. Anton Trstenjak, da imamo Slovenci le eno izvirno kletvico, in sicer preklet

hudič, vse druge pa da so izposojene. Akademik Trstenjak je zapisal:

»Slovenci imamo prav svojo kletvico le v 'prekletem hudiču'. Vse druge 'močne izraze' smo doslej uvažali od sosedov. V cesarski Avstriji smo se z Nemci vred pridušali in zaklinjali pri gromu in blisku ter protestirali pri sakralnih imenih. Ponavljali smo Donnerwetter (Gromska strela), Himmelherrgott (oče nebeški), Kruzifix, Sakrament, Aleluia nochamol. To je zvenelo in učinkovalo. Človek se je v tem postopoma sprostil. Če ga je otrok poslušal, ga je spreletavala kurja polt. Tako smo to doživljali.

Po razpadu Avstrije so prinesli med nas Primorci 'močne izraze'. Vse je bilo porca, osvinjano, *madona*, dio in še oštija. Stare avstrijske kletvine so počasi kar izginile.

Tretji vpliv je kmalu prišel z Juga. Vse se je nanašalo na spodnji parter človeškega telesa in se začinjalo s črko J ali K, končalo pa z M. Temu so se ljudje močno navadili.

Tako Trstenjak. Mislim, da je kar zadel žebljico na glavico. A le v enem se je zmotil: dandanes otroke več ne spreletava kurja polt ob poslušanju naših kletvic, saj so se navzeli vulgarizmov in psovke predvsem iz zanikrne hollywoodske filmske produkcije kriminalk, detektivk, grozljivk, v katerih kar mrgoli raznih *fuck off*.

Sicer pa je mladostniški sleng tako in tako poln ameriških fraz in popačenk, a o tem morda kdaj drugič.

Čar nespodobnosti

Kdaj se je največ klelo? Takrat, ko smo bili v stiski. Ali pa smo le rotili ali preprosto blatili. Zanimivo je namreč, da lahko tudi Kristus dobi slabšalni pomen. Tako sem že slišal: *Ti moj Kristus, kakšen Kristus si postal! Drugi Kristus je seveda v pomenu hudič.*

A največ se kolne in psuje z glagolom ali njegovimi izpeljankami, ki se začno na j.

Naj kot zanimivost navedem, da ima glagol jebati izvor v sanskrtu yabhati in da je slovaropisec Pleteršnik imenoval nezakonske otroke *prijebiš otroke*.

Takih poslastic je brez števila, a naj navedem najlepšo: na Gorenjskem, če je fant prišel snubit, so mu postregli z jebačami (medenjaki).

Zakaj? Čisto enostavno: v ljudstvu kroži, da sta za j... dobra med in orehi.

Ker so pač kletvice in psovke nespodobne in

Tou te buje

grde (tiste: *pojdi v ...*, ali *j... ti...*), so jim mnogokrat tudi zaprla vrata v slovarje ali sploh v književnost, ki se tako in tako prerada imenuje leposlovje. Zato pa v tem članku navajam nekaj cvetk:

Joža Glonar je v svojem protipravopisu iz leta 1936 prevedel glagol *fukati s švigati, pihati*, kar je tudi izvirni pomen v češčini in slovaščini, za *k...* je zapisal *petelinček* (ali danes pravimo: Naj te *petelinček* gleda?), za *p...* pa *strahopezdljivec*. Morda še niste slišali za plevel *pizdoprim* ali *pizdogriz*, s katerim so si Kranjčevi strici drgnili rane, da niso zacelile, da jim ni bilo treba na fronto. Morda še to: *pizdolin* je starinski izraz za cmeravega človeka, *pizdomernik* pa je čisto navadna gosenica jabolčnega zavijača, *pizdočivka* je ptica, *pizdohlast* pa ime neke savske ribe ...

Pa še na nekaj sem se spomnil: na glagol *mrdati*. Dandanes le malokdo ve, da je to starinski knjižni izraz za migati (z usti ali z zadnjico), da je *mrda* arhaizem za grimaso, zadnjico ali kurji zadek. Ali si nismo nekoč peli: *Na vrh brda vrba mrda?*

Pa naj bo dovolj. Kaj pa mi, vrli Prekmurci? Imamo kakšno svojo pravo, sočno kletvico. Ker smo pač po naravi sramežljivi, se z njimi nismo kaj radi postavljali. Nekaj malega sta jih zbirala tudi Dušan Rešek na naši in Juš Makovec na prleški strani. Franc Novak je v Slovarju beltinskega prekmurskega govora nesramežljivo zapisal prikupne besedice *čūca, čūček, čūkati, jajcati se*, sam pa se spomnim iz otroštva raznih zbadljivk in pesmic. Ta mi je bila še posebno všeč:

Strijc vujec koula maže,
strina vūna boco kaže.
Kletvice, ki sem jih slišal, pa se mi niso zdele bogve izvirne. Skoraj vse so bile na J, sem si pa zapomnil nekaj:

Idi k koudiši! v pomenu *Pojdi k vragu.*
Perūn naj te tresne! v pomenu *Naj te zadene strela!* (slišal v Porabju)

Tij si navaden pičkin din! v pomenu *Ti si nič-vredneš!*
Ti lajkoš! Ti touvaj! Tij vrag vrageči! Tij Kristus jezeren!

Več vam jih ne bi rad jemal iz ust, zato objavljamo, seveda za lepo nagrado.

Milan Vincetič

RAZPIS!!!

ZA NAJBOLJ SOČNO IN SEVEDA DOMAČO KLETVICO

POŠLJITE NAM JIH NA DOPISNICI, TISTI, KI STE BOLJ SRA-MEŽLJIVI, PA LAHKO TUDI V PISMU, IN SICER DO 20. AV-GUSTA NA NASLOV: UREDNIŠTVO PENA, VESTNIK, ULICA ARH. NOVAKA 13, 9000 M. SOBOTA, s pripisom »KLETVICA«.

Bila je lepa, ka te buje! Foto: JuZa

•Napisal sem Preroške knjige, tekst pa oblikoval v katrene (4 vrste). Vsaka knjiga ima 100 astro-numeroloških stihov s prerokovanji, ki pa jih nisem hotel jasno razkriti. To so prerokovanja, ki sem jih v pisni obliki podal za prihodnost. Vse do 3797. leta!

Kdo je bil Nostradamus?

Te besede je zdravnik Michel Nostradamus zapisal v uvodu prve izdaje Centurije (Prerokovanja) in so bile namenjene njegovemu sinu Cezarju. Besede jasno govorijo, da je veliki mojster namenoma zapisal svoja prerokovanja nekoliko dvomljivo, in to tako, da jih navaden človek ne more razumeti.

Po poreklu je Žid. Živel je v nemirnem 16. stoletju (1503-1566), ki je bilo polno nenavadnih in nepričakovanih dogodkov. Da bi nekako zaščitil svojo družino s sedemnajstimi otroki, med njimi je bil Michel najstarejši, in jim omogočil boljše življenje, je Nostradamus oče prestopil v katoliško vero.

Se kot otrok je Nostradamus kazal izraziti talent za številke, matematiko in različne vede, vezane za veselje ali nenavadnosti. Se posebej so ga privlačile skrivne vede in vse, kar je imelo v sebi mistično in skrivnostno. Rojen je bil v znaku strelca, kar se povečuje radovednost z vsem, kar je v zvezi z okultnim.

Študiral je na različnih univerzah in tako pridobil vsestransko znanje iz medicine, zgodovine, kemije in astronomije. S kombiniranjem lastne intuicije in znanjem, ki ga je pridobil s študijem na univerzah, je tako postal najslavnejši prerok vseh časov.

Njegova prerokovanja temeljijo na znanstvenih osnovah, zato imajo trajno vrednost in jih doslej še nobeden znanstvenik ni mogel ovreči ali dokazati, da se je Nostradamus zmotil.

Je pa dejstvo: njegova prerokovanja si je mogoče razlagati na več

načinov. Stara kitajska modrost pravi: Za vsako situacijo vedno obstajajo tri idealne rešitve in neomejeno število navadnih rešitev.

Da bi nekdo vsaj nekoliko dojel bistvo njegovega pisanja, mora vsaj površno poznati matematiko, filozofijo, kvantno fiziko in druge duhovne vede. Nostradamus je vedel, da bodo njegove prerokbe skozi stoletja razlagali različni ljudje. Videli je, da bodo med temi »razlagalci« ljudje, pohlepni slavi in denarja, diletanti, lažnivci, kvazivedeževalci in podobni. Zato je že v uvodu napisal: VSE NA TEM SVETU JE ŠTEVILKA. Tisti, ki ne poznajo skrivnosti zakona o številih, pa bodo vseeno razlagali moja dela, bodo kaznovani po zakonu narave.

Nostradamus je šel dalje. Opozarja na to, da dogodki v prihodnosti niso nikoli (in ne morejo biti) konkretno določeni, oblikovani in izrisani v človekovi zavesti. Saj se človekovi možgani z vsakim trenutkom vse bolj razvijajo in tako se menjajo tudi slike (slike so žive) in predstave o nekem dogodku (pravečlovek je na primer videl in si predstavljaj sončni mrk povsem drugače, kot si ga predstavljamo mi, ki vemo, za kaj gre). Zato opozarja, da vsak njegov račun za prihodnost spremlja tudi ustrezna vizija, to je slika prihodnosti (on takšne slike takrat normalno ni mogel videti).

Zato tudi sam sporoča: Moje vizije v naslednjih obdobjih ne bodo takšne, kot so bile, ko sem še živel. Za poznejše generacije se bodo spremenile.

Odgovor na odgovor

Ka de se kujalo v labuški?

Zašenke promocije se ne glejda v zobej

Ker je v (študentskem) medijskem prostoru zevala praznina okrog nerazumljive odločitve vodstva KPS-ja glede študentskih Majskih iger, da se le-to ne bo udeležilo letošnje *Študentske tržnice*, je bil zadnji, tj. majski članek, spisan v provokativnejši obliki. Namen provokacije je bil, da se s pomočjo dejstev prve uradne osebe omenjene organizacije osvetlijo razlogi za tako odločitev, pa čeprav prepozno. Učinek je bil več kot očiten.

Ker se je tako v zadnji, junijski številki Pena pod hudim vplivom čustev oglašil predsednik KPS-ja in javnosti »pod prisilo« razložil svoje razloge in poglede na zadevo, je bil moj namen dosežen. Zato se g. predsedniku opravičujem za izjavo o »mladosti in pokvarjenosti« na istem mestu, kjer sem jo zagrešil, ker moj namen ni bil osebna žalitev.

Ker je g. predsednik ugotovil, da moji malenkosti lahko z lahkoto bere misli, je naredil hitropotezen sklep, da mora biti moja glava hudo zamegljena. Ker se da iz zgoraj povedanega sklepati, da se da brati tudi predsednikove misli in z malo truda povzročiti točno določen učinek, se da sklepati, da tudi predsednikova glava ni nedolžna. Zamegljenost je očitno hudo nalezljiva bolezen.

In tega (predsednikovega) pisanja se zdi, da se je ob tem, da ne študentska javnost ne MO M. Sobota nista bila seznanjena s to odločitvijo, do konca neznansko zabaval in nam potem ves prepričan o svojih dejanjih pripravil predavanje.

O *Študentski tržnici*, ki se je že zgodila oziroma, bolje rečeno, ki se z vidika prekmurske udeležbe »meni nič, tebi nič« (v tem je tudi problem) ni zgodila, pa takole: Kot pravi uradna

oseba KPS-ja, je bil glavni razlog za neudeležbo ekonomske narave, skoraj tako pomemben razlog pa tiči tudi v strašansko pohujšljivi naravi omenjene prireditve. Ali to pomeni, da letos tudi ne bo več Bujte repe (katero se da glede vsebine prireditve z lahkoto postaviti v podoben okvir pohujšljivosti)? Ne, v tem primeru je ekonomski interes pozitivno usmerjen. Dejstvo, da je KPS finančna sredstva, prej namenjena »tržnici«, investirati v sistem sofinanciranja bonov za študentsko prehrano, je vsekakor plemenita poteza, vendar je takrat ostal dolžan pojasnilo.

G. predsednikova pomembnost »tržnice« zaradi pomanjkanja potrebe po obveščanju, kot se zdi, še zdaleč ni jasna. Le-ta vsebuje poleg že omenjene pohujšljivosti tudi oder, na katerem več kot dvajset različnih glasbenih izvajalcev iz vseh slovenskih pokrajin (razen letos prekmurske seveda) prezentira predvsem nekomercialno glasbo in s tem tudi miselnost globalnega študentskega okolja v razpору od regionalne folklorne kulturne dediščine pa tja do etno in rock glasbe. Vsak »stand« se poskuša predstaviti z lokalnimi posebnostmi. O simboličnosti dogodka pričajo tudi vsakoletni obiski predstavnikov občin, v katerih so lokalni študentski klubi ustanovljeni. Očitno gleda večina s tem povezanih ljudi na vlogo prireditve drugače kot g. predsednik.

G. predsednik je omenil tudi, da KPS deluje pod okriljem SKIS-a (Zveza študentskih klubov Slovenije), ki povezuje lokalne študentske klube pod eno zastavo. Seveda tu g. predsednik ni pozabil za lastno promocijo še enkrat omeniti skoraj neverjetne jasnovidnosti svojega odbora, tokrat v primeru razu-

mevanja problematičnosti pohujšanja na »tržnici«. G. predsednik je namreč podal tudi izjavo nekega funkcionarja na seji ŠKIS-a, ki je podrejen ŠKIS-u, o problemu pijančevanja na »tržnici«. Torej, hotel je povedati, da njegova skupina tako dobro razume razmere, da čuti, da bo še drugo leto kar cel ŠKIS po njihovi poti in ukini kar celo »tržnico«. No, resnica je taka, da je ŠKIS letos izdal enoten zbornik, ki pod lastnim pokroviteljstvom omogoča promocijo lokalnim študentskim klubom, hkrati pa namenil prostor tudi lanskim »tržnici«, o kateri je bilo med drugim tudi zapisano: »5. maja 1998 se je na igrišču pri študentskih domovih v Rožni dolini zgodila študentska tržnica, ki je bila brez dvoma največja študentska prireditve pri nas. Prireditve se je čez dan udeležilo prek 5000 ljudi, študentov in neštudentov.« Ni pa omenil, da o svoji odločitvi ni obvestil ne ŠKIS-a ne MO M. Sobota, kar bi se vsaj spodobilo. Še več, v letošnji številki že omenjenega študentskega zbornika ni zaslediti nobenega (kaksrnega) o čemerkoli poročila KPS-ja. Če sem še natančnejši, se navedba ustvarjalcev omenjene publikacije v prostoru, namenjenem KPS-ju, glasi dobesedno takole: »Prekmurski študentje so tako zaposleni, da se nam niso uspeli predstaviti. Mogoče pripravljajo kaj velikega...«

Za konec pa še kanček boleče resnice. G. predsednik je navedel, da sem na vse pretege žalil prekmursko vino z lanske »tržnice«, kar je res. Res je tudi, da je g. Marič skrbno in vzorno organiziral lansko prireditve, s čimer se strinjava tako g. predsednik kot jaz. Res pa je prav tako, da je svoj del lanske organizacije, tj. nabavljanje prav tega vina g. predsednik poskušal pomesti pod prag g. Mariča. Čudno, ali ne? Ali se tako mogoče komu zdi, da se g. predsednik po tihem glede ocene kakovosti vina celo strinja z mano?

Dejan Dravec, student Univerze v Ljubljani

Od 29. julija do 26. avgusta

HOROSKOPEN

Pripravlja: Agencija Hogod

za mlade od 6. do 96 leta, ki priznavajo ljubezen

OVEN

(21. III. – 20. IV.)

To obdobje lahko ovni izkoristijo za pripravo osnov, ki bodo pomembne pri realizacijah poznejših načrtov. Zelo dobro boste komunicirali z ljudmi, poleg tega lahko računate na srečne okoliščine. V prvi dekadi ne podpisujte pomembnejših dokumentov in ne pričakujte pomoči. Vašo skrb in požrtvovalnost cenijo. V dvomljivih in neobičajnih poslih ne pretiravajte, ravno tako ne pri prehrani.

BIK

(21. IV. – 21. V.)

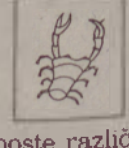
Denarne težave, vendar ne bo kritično. V prvi polovici meseca boste sprejemali komplimente in na splošno vam bo šlo vse kot po maslu. V naslednjem obdobju boste postali nestrpni, kar bo lahko vplivalo na uspešnost. Obeta se dodaten posel ali zaslužek ali finančna injekcija. Idejo sprejmite. Ne pustite, da bi zdravstvene težave vplivale na odnos z okoljem. Zavedajte se, da sta optimizem in vedro razpoloženje pol uspeha.

DVOJČKA

(22. V. – 21. VI.)

Če čutite, da je organizem dovolj izčrpan, prenehajte. Novica vas ne bo razveselila, vendar je v njej le delna resnica. V začetku meseca lahko mirno spremenite načrte. Posle, povezane s hišo, stanovanjem ali družino, dokončajte. Stvari, ki so se vam zdele zapletene, se bodo pokazale v jasnejši luči. Pred vami je bolj sproščeno in prijetnejše obdobje.

RAK

(22. VI. – 22. VII.)

Občutili boste različne pritiske, in ker se vam bo zdelo, da ne zmorete kontrolirati situacije, boste postali brezvoljni, kar pa, normalno, na vse skupaj vpliva še slabše. Ob vsem tem tudi na finančnem področju ne kaže ravno najbolje. Dom in družina pa vam bosta v tem času dajala varno zatočišče, ki vam bo omogočilo, da že v tretji dekadi uspešno prebrodite krizo. Vzpostavlja se stara zveza.

LEV

(23. VII. – 22. VIII.)

Obkroženi ste s pozornostjo in prijatelji, česar včasih ne opazite oziroma ne spoštujete. Posebno pozornost posvetite prehrani. Mogoče so prehodno zdravstvene težave. Poleg normalnega življenjskega ritma je pomembno, da obdržite tudi optimizem in dobro razpoloženje. Na ljubezenskem področju ne kaže na bistvene spremembe. Zvezde tudi v prihodnje ne obljublajo romance.

DEVICA

(23. VIII. – 22. IX.)

Tudi v najbolj zmedenih situacijah znajo biti kozorogi stabilni, čeprav lahko v naslednjem obdobju pričakujejo napetost, nestrpnost in konflikte z okoljem. Potrebna bo preudarnost, saj boste prisiljeni k pomembni odločitvi. S finančno situacijo ne morete biti ravno zadovoljni pa tudi zaskrbljeni ne. Trenutno vam kaže najbolje na ljubezenskem področju. Nekateri boste celo postali starši.

TEHTNICA

(23. IX. – 22. X.)

Ukvarjate se s številnimi problemi in obvezami, ki vam ne dajo miru. Če boste lahkomišelní, se lahko problemi še poglobijo. Proti koncu meseca lahko pričakujete problem, ki bo pravne narave ali bo povezan stroški. Za vas se bodo stvari najugodnejše razvijale v sredini meseca. Z zdravjem bodite zadovoljni, z izjavami pa previdni.

ŠKORPIJON

(23. X. – 21. XI.)

Že nekaj časa stvari ne gredo tako, kot bi si želeli. Tudi v naslednjem obdobju ne bo veliko drugače, zato zdaj energijo usmerite tja, kjer menite, da jo boste lahko koristno izrabili. V zadnji tretjini meseca se bodo stvari korenito spremenile. Takrat bosta potrebni zbranost in previdnost. Na izrečene obljube raje takoj pozabite. Lahko pričakujete težave z želodcem, zobmi ali kožo. V ljubezni nič novega.

STRELEC

(22. XI. – 21. XII.)

Obdobje zadovoljstva in samozavesti je pri koncu. Z veliko analize in samokontrole se boste lahko ponovno pobrali, ker ne kaže, da bi vam pretilo kaj hujšega. Pričakujte spor s prijateljem in tudi na področju, ki je povezano z administracijo ali sodstvom, se bo nekaj zapletlo. Pri poslu bodite zelo marljivi in delavni in razmišljajte dolgoročno.

KOZOROG

(22. XII. – 20. I.)

Stvari se bodo končno začele razvijati v smeri, ki vam bo ustrezala, kar bo odpiralo nove perspektive. Prvi teden v mesecu še ni čas za akcijo. Počakajte na podporo starejše osebe. Najugodnejše obdobje bo okrog 10. v mesecu, ko bo prišlo olajšanje tudi na finančnem področju. Zdaj zahteva organizem čimveč sprehodov, gibanja in sprostitve. Ljubezen: nekoga imate v rezervi, zato ne pričakujte nič dramatičnega.

VODNAR

(21. I. – 19. II.)

Iškali boste možnosti za odstranitev ovir. Stvari bodo težke, vendar ne nerešljive. Tudi dejstvo, da vas bodo zapustili tisti, na katere ste najbolj računali, naj vas ne omaja. Po 12. se bodo stvari obrnile na bolje, viden bo napredek, občutili boste energijo. Sami veste, da imate srečo, vendar je preveč ne izkoriščajte. Obveze izpolnite v roku.

RIBI

(20. II. – 20. III.)

Po obdobju skrbi in rahle depresije se kažejo lepši časi. Tudi trenutni problemi niso več tako črni, kot so bili še včeraj. To sicer ni čas za velike in dolgoročne načrte, vendar bo prinesel veliko zadovoljstva. Našli boste hrabrost in moč, da razrešite problem, ki ste ga že dolgo odlagali. Tisti, ki načrtujete pot v inozemstvo, se zdaj lahko odpravite mirne duše. Ribe, pred vami je obdobje ljubezni, zato ga izkoristite.

Sean postal nesmrten

Šele po ameriškem uspehu filma Teh Entrapment je prišel na vrsto, da pusti svoj odtis na hollywoodskem Walk of Fame. V nasprotju s svojimi slavnimi predhodniki, ki so v betonu pločnika pustili odtise rok, se je eden najbolj znanih James Bondov, Sean Connery, sezul in odtisnil svoja stopala. Ob tej svečanosti se je nekdanji 007 pojavil s svojo soprogo Micheline in mlado igralko Catherine Zeta-Jones. Na ta način je zanikal govorice, da ima zavoljo mlade igralkice probleme v zakonu, in celo, da je pred ločitvijo. Očitno ljudje ne ločijo seksa in prijateljstva.

Ne potrebujem očetovih milijonov

pravi Petrina Khashoggi. Pa ima prav. Petrina je hči enega najbogatejših ljudi na svetu. In čeprav ji vse življenje ne bi bilo treba delati ničesar, se je punca zaposlila že prej, preden je napolnila osemnajst let. Danes je ena najbolj iskanih britanskih manekenk. Na začetku kariere je imela neverjetno srečo. Medtem ko je peljala v videoklub dve kaseti filmov o Jamesu Bondu, se je v njen avtomobil zaletel motorist, ki je dostavljal pice. Ravno ti dve kaseti sta ublažili udarec na levem boku, ki ga pozneje v bolnici kar nekaj dni sploh ni čutila in je že mislila, da bo vse življenje paralizirana. Petrina bi rada imela otroke, družino, rada bi bila pisateljica, rada bi prepotovala milijon milj, rada bi bila igralka. Srečo ima, denar ima, torej se ji vse to lahko tudi uresniči.

Jack je imel srečo

62-letni igralec se je peljal z 29-letno prijateljico, ki jo je komaj slabo uro pred tem spoznal v nekem baru. Peljala sta se po znani ulici Mulholland Drive v Los Angelesu, ko sta se, doslej še iz neznanega vzroka, zaletela v nasproti vozeči avtomobil. K sreči ni bil nihče huje poškodovan, oba voznika pa so takoj odpeljali na test za alkohol in drogo. Rezultati testa še niso znani. Pogled na razbitine avtomobila dovolj zgovorno priča, kakšno srečo sta imela igralec in njegova sopotnica.

Jacksonov sin bo še dolgo živel

Ko se na nedavnem dobrodelnem koncertu Luciano Pavarotti in prijatelji, ki je ob tem času v Modeni v Italiji že tradicionalen, ni pojavil gromko najavljeni Michael Jackson, ga je Pavarotti tako le opravičil: »Nikomur ni bolj žal kot meni, da ga nočoj ni med nami. Njegov sin je težko bolan in verjetno umira. Na nas je, da molimo za majhnega, dveletnega Princa Jacksona z željo, da ozdravi.«

Že naslednji dan so to žalostno vest objavili vsi svetovni časopisi. Pozneje je Jacksonova žena Debbie Rowe povedala, da je imel njun sicer tri leta star sin visoko vročino, kaj hujšega pa ni bilo.

Kljub temu je kralj popa raje ostal ob sinu, kot da bi sodeloval na dobrodelnem koncertu, ki je bil tokrat namenjen otrokom Kosova in Gvatemale.

Tuje dekle meseca

je tokrat Holly Joan Hart iz San Franciscu: »Ko sem kot majhna deklica večkrat listala po očetovem Playboyu, sem si tudi sama zaželela, da bi se kdaj našla v njem. Ko je oče prvič zagledal mojo fotografijo, se je zgrozil. Toda oče,« sem mu takrat rekla, »idejo sem dobila vendar v tvoji najljubši reviji. Od tistega časa je v zvezi s tem tiho, Playboya pa od tistega časa več ne lista,« pravi Joan o svojih začetkih kot fotomodel pri tej znani reviji.

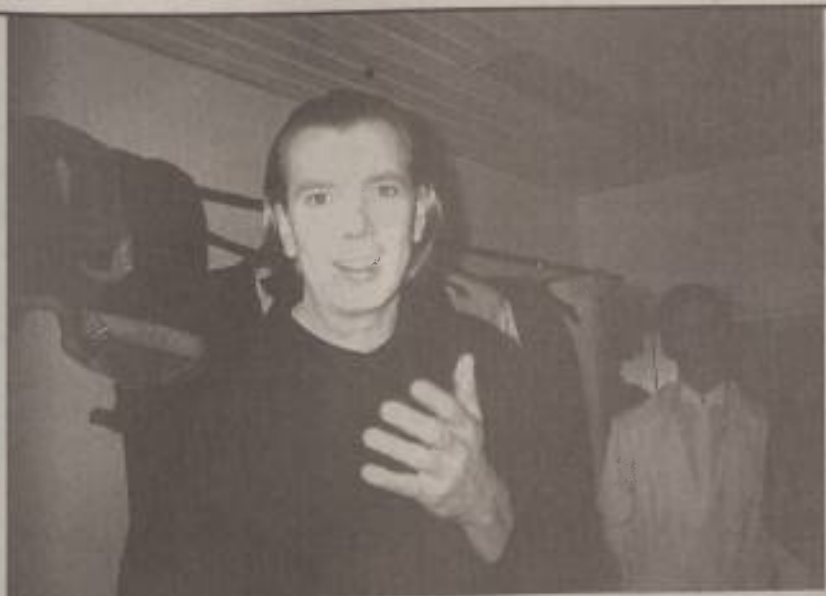
Kate se ponovno slači

Potem ko je slekla obleko posebej za Leonarda Di Capria v filmu Titanic, je Kate Winslet pristala, da se bo pred kamerami slekla še enkrat. Tokrat se bo v Evinem kostimu pokazala v filmu Quills, v katerem bo igrala pohotno služkinjo markiza de Sada. Glavno vlogo v filmu o človeku, po katerem poznamo pojem sadizem, bo igral Geoffrey Rush, sodeloval pa bo tudi Michael Caine.

Cher bo posvojila otroka s Kosova

Tako kot Pavarotti, se je tudi Cher odločila, da bo pomagala nesrečnim otrokom s Kosova. Poleg dobrodelnega koncerta, namerava posvojiti otroka s tamkajšnjega območja. Za pomoč okrog birokratskih procedur pri posvojitvi je zaprosila ameriško kongresmenko Mary Bono. Kongresmenka ni nihče drug, kot soproga nedavno umrlega kongresmena Sonnyja, ki je bil v šestdesetih letih nihče drug kot, pevec dueta Sonny in Cher.

Gianni Rijavec in Policajka

Nova skladba Giannija Rijavca je nastala po resničnem dogodku, ko ga je na poti domov z nekega koncerta ustavila policajka in mu dala pihati. To je bilo dovolj, da je v nadaljevanju vožnje proti domu začel nastajati hit, s preprostim naslovom Policajka in refrenom »pihaj, pihaj, dragi moj«. V pripravi je tudi spot za omenjeno skladbo, ki bo imel satirično vsebino in bo posnet v naslednjih dneh. Sledil bo tudi izid CD-plošče in kasete. Poleg Policajke bo na novem projektu tudi skladba Svobodna dežela, s katero je Gianni sodeloval na mednarodnem pop festivalu med 18. in 19. junijem v Sarajevu. Bil je namreč izbran kot edini slovenski izvajalec med sto prispelimi skladbami iz vse Evrope. Glasbo je napisal Sandi Blažič, besedilo pa Gianni sam. Gianni ima tudi novo spremljevalno skupino, štiri odlične glasbenike, s katerimi trenutno vadi za nastope v živo.

Skupina je znana po tem, da so v njej sinovi in vnuk najbolj veselega prekmurskega ljudskega godca Veselega kmeta oziroma Leopolda Zorjana s Petanjec.

Minuli mesec so izdali glasbeni projekt z naslovom Brez nje. Ali so vsi razočarani v ljubezni, tega ne vemo, vemo pa, da so se fantje navdušili nad Viktorijo in z njo posneli dve melodiji. Preostalih je še osem.

Fantje se dogovarjajo za zanimive nastope po vsej Sloveniji in kaže, da bo to ansambel, ki ga ne bodo poslušali samo Prekmurci in Prleki. Zvonko, Stanko, Janez Zorjan in Robert Ciglar so lepoto podedovali po Veselem kmetu, zato ni čudno, da jih oblegajo dekleta od spredaj in zadaj, pomembno pa je tudi, da igrajo prav tako dobro kot on.

Dolžina ni pomembna

pravita Vili Resnik in kitarist Bor Zuljan. Oba sta se po dolgih letih odločila za kratko pričesko. Dolgo ali kratko, saj ni važno, je pa novo in sveže in marsikdo je mnenja, da je Vili z novo podobo postal končno pravi moški. Za tiste, ki ste prisegali na dolgo, so tukaj še stare fotografije, s katerimi boste lahko obujali spomine. Mimgrede pa boste poleg Bora zasledili tudi »staro« Marto Zore, ki se po porodniškem dopustu prav tako spet vrača na oder. Tudi ona v novi podobi kot coprnica v skladbi Hokus, pokus.

Tako, pred nami so torej novi stari časi.

Nov videospot skupine Ritem planet

Prespiva med galebi

Videospoti skupine RITEM PLANET so že kar tradicionalna popestritev ponudbe slovenskih glasbenih videospotov. In da se ta tradicija ne bi prekinila, so fantje pravkar končali snemanje za svojo novo poletno uspešnico Prespiva med galebi.

Da bi pesem navdihnili s čim več poletne igrivosti, so si za kraj snemanja izbrali soline v Sečovljah, sicer priljubljen kraj režiserjev slovenskih videospotov. Da pa ne bi ponavljali že vidnih stvari, so fantje zaigrali kar – v vodi. Poleg galebov sta bili gostji vedno simpatični »mrhi« Azra in Eva, ki sta zaigrali dve nagajivi zlati morski deklici.

Fantje in njihov »hišni« režiser ter pevec Jani so se tam tudi intenzivno pripravljali na nastop na festivalu Melodije morja in sonca, kjer so se predstavili s pesmijo Dišiš kot roža.

Nova legija

Skupina Kalamari že 6 let nastopa po Sloveniji in se vztrajno prebija proti vrhu glasbene scene. Do sedaj so izdali dva albuma, občinstvo pa želijo prepričati s svojim novim albumom V vetru rdečih zastav. Za istoimensko skladbo so na letošnji Slovenski popevki že zasedli drugo mesto. Skupina veliko nastopa in kmalu bodo imeli svoj tisoči koncert. Največ ugibanja v zvezi s skupino pa je prav njihovo ime – Kalamari. Zbrali so se namreč povsem naključno na nekem nastopu, in ker so morali imeti ime, so si za tisti večer omislili ime Kalamari.

Kalamari

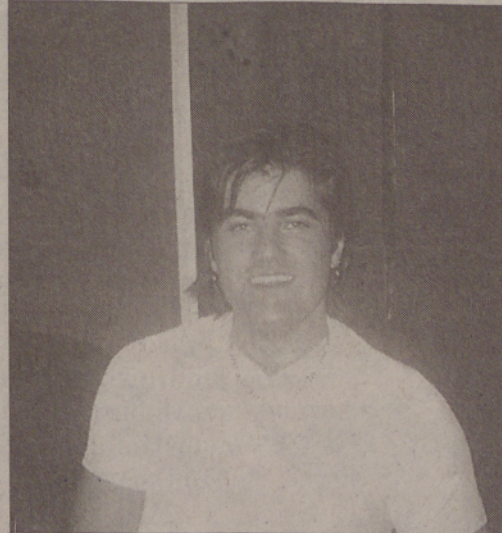
Naj pada dež

Pa jo imamo, Slovensko popevko '99, ki jo bomo po besedah ljubljanske županje Vike Potočnik prepevali v novo tisočletje. Glasbeni poznavalci sicer pravijo, da temu ne bo tako,

saj je večina tistih, ki so mnenja, da je prišla letošnja zmaga v roke mladim deklet z imenom Foxy teens zgolj zaradi organiziranega telefonskega glasovanja. Roko na srce, če že ne bi imeli nič očitati skladbi Naj pada dež, pa lahko marsikaj očitamo izvajalkam. V profesionalnost se sploh ne bomo spuščali, pač pa bi na taki prireditvi lahko pričakovali, da bodo zmagovalke vsaj znale peti, pa so daleč od tega. Upam si trditi, da bi bile njihove pevске sposobnosti še za karaoke premalo. Zdaj je, kar je. Morda se bodo ob tej zmagi organizatorji le zamislili o načinu glasovanja.

Seveda so bile podeljene tudi bolj ali manj strokovne nagrade. Tako se lahko pohvalijo Lara Baruca kot debitantka leta, Karmen Stavec in Nuša Derenda kot najboljši interpretorki, Regina s skladbo Ujemi moj nasmeh za najboljšo izvedbo in produkcijo zvoka ter Majda Arh za najboljšo skladbo Ujemi me, veter.

Milan Vrbnjak iz Iljaševca

- Nekoč sem tehtal 105,2 kilograma, zdaj le okrog 54 kilogramov
- Če me dobro zmerite, bo pokazalo 171 centimetrov
- Let imam 54, a zdi se mi, da sem precej mlajši
- Moji najljubši konjički so rože, ribolov in gobelini

Bralci Péna se predstavljajo

Ni bila ravno moja pobuda, da bi se predstavil, vendar rade volje povem kaj o sebi, če tako želijo nekateri moji prijatelji.

Harmonika za štiri in »bugarija«

Iz otroštva se zelo rad spominjam dogodka, ko mi je oče kupil harmoniko, ker je najbrž želel, da bi postal muzikant. Ne vem točno, ali sem bil takrat star šest ali sedem let. Mogoče tudi kakšno leto mlajši ali starejši. Harmonike sem se zelo razveselil in kmalu sem se sam od sebe naučil igrati nekaj melodij. Najbolje mi je šla skladba Na planincih. Ko pa je oče nekega dne odšel na orožne vaje, smo otroci harmoniko razstavili in ugotovili, da ima štiri orglice. Tako smo lahko naenkrat igrali štirje, kot če bi imeli kakšen ansambel. S harmoniko pa je bilo konec. Škoda, kajti

mogoče bi res lahko postal dober harmonikar in se sedaj udeleževal tudi tekmovanj v Branoslavcih za zlato harmoniko Ljubecne. No, v srednji ekonomski šoli v Murski Soboti sem spoznal nov instrument - »bugarijo«, to je srednje velika tamburica. In to je bilo povsem po naključju. Nekega dne, ko je bila neka prireditev, je bil napovedan tudi nastop tamburaške skupine, ki jo je vodil gospod Grlec. Ker je manjkal njihov stalen član, so poklicali mene in moral sem zaigrati. Menda sem se dobro izkazal. Potem smo z Dodojem in Ferijem iz Mačkovec skoraj vsako jutro zase igrali v kletnih prostorih šole. No, tudi poslušalce smo običaj-

Za ribolov me je navdušil ženin brat. Mislim, da mi ga je uspelo čez čas prekositi, saj sem ujel tudi tegale 20-kilogramskega krapa.

Ne da bi se želel hvaliti, ampak zdi se mi, da mi je uspelo s pomočjo žene in hčerke lepo urediti okolico naše domačije. Vse rože vzgojimo sami.

To je ena od fotografij - nastala je ob poroki -, ki me spominja na najlepše trenutke v mojem življenju.

Nekaj najlepšega pa je zame, kadar se sprehodim med rožami, ki krasijo okolico naše domačije. Skrb zanje sem prevzel od žene Anice, kajti po upokojitvi pred štirimi leti sem začutil preveliko praznino. Poleg ribolova sem moral začeti delati nekaj koristnega, kar mi je v veselje in zadovoljstvo. In če je potrebno, vstanem zaradi rož tudi ponoči ob dveh, treh ... Takrat je namreč najprimernejši čas za zalivanje, kadar so vroči dnevi.

pen elopa

CIRILA KOVAČ,
študentka
poslovne
ekonomije, iz
Murske
Sobote

Kadar si mlad, te marsikaj miha. Tako se je Cirila želela preizkusiti tudi kot voditeljica na televiziji. Prišla je na sobotni AS in prijetno presenečila. Določilo jo zelo veselilo. Kljub vsemu pa pravi, da se najraje zapelje s svojim fantom z motorjem na izlet v naravno. Foto: J. G.

Tule je bil star oreh, ki sem ga »preuredil« v rožno drevo, spredaj pa rase tudi rožna zvezda.

no imeli. Kasneje sem igranje opustil. Po končani šoli sem bil eno leto v službi na občini v Lendavi, nato nekaj časa na Gozdnem gospodarstvu v Murski Soboti, ustalil pa sem se v Domu Lukavci, kjer sem bil do upokojitve računovodja. Službo sem moral opustiti iz zdravstvenih razlogov.

Kaj imam najraje?

Če gre za hrano, bi rekel, da jem najraje smetanovo gobovo juho, kakršno skuha žena Anica. Zelo mi teknejo tudi njeni oženjeni žgajniki, ne branim pa se tudi zrezkov, zabeljenega krompirja z zaseko idr. Alkohola ne pijem več, žejo pa si največkrat gasim s sokom.

Zdaj, ko sem upokojen in mi ni potrebno več hoditi v službo, ki sem jo imel zelo rad, največ časa namenjam rožam, urejanju okolja svoje

domačije in ribolovu. Pozimi sem zelo rad šival tudi gobeline. Za sliko z naslovom Mali oktet sem porabil okrog 2.000 ur. Ker pa mi vid nekoliko peša, bom šivanje gobelinov najbrž moral opustiti. Rade volje si vzamem

čas tudi za hčerko Tadejo, ki je končala 8. razred osnovne šole, in vnuka starejše hčerke Marije Stankeca.

Zapisal in dodatno fotografiral:
JOŽKO G. BISTRISKI

Družinska fotografija, na kateri sta tudi starejša hčerka Marija in vnuk Stankec. Z njim se zelo rad igram, kadar pride k nam in sem doma.